

FORMANDSKABETS KONKLUSIONER

DET EUROPÆISKE RÅD I BARCELONA

DEN 15. OG 16. MARTS 2002

DEL I

1. Det Europæiske Råd holdt sit andet årlige forårsmøde om den økonomiske, sociale og miljømæssige situation i EU i Barcelona den 15. og 16. marts. Forud for mødet fandt der en udveksling af synspunkter sted med den nye formand for Europa-Parlamentet, Pat Cox, om de vigtigste emner for drøftelserne. Det Europæiske Råd udtrykte tilfredshed med formandens initiativ til fremme af politisk dialog og pragmatisk forandring.
2. Stats- og regeringscheferne, udenrigsministrene og finansministrene mødtes endvidere med deres kolleger fra de tretten kandidatlande for at drøfte Lissabon-strategien og dens gennemførelse. Det Europæiske Råd fremhæver Lissabon-strategien som et incitament for kandidatlandene til at fastlægge og gennemføre centrale økonomiske, sociale og miljømæssige mål og som en gensidig læreproces.

DEN GENERELLE POLITISKE OG ØKONOMISKE BAGGRUND

3. Euroen er et tydeligt bevis på, hvad Den Europæiske Union kan udrette, når den politiske vilje er til stede. Den samme politiske vilje skal udnyttes til at opfylde de økonomiske, sociale og miljømæssige mål, som EU har sat sig.
4. Det Europæiske Råd har på grundlag af Kommissionens forårsrapport set på, hvilke fremskridt der er gjort i de første to år af Lissabon-strategien. Det noterer sig, at der er opnået gode resultater, men også, at der er områder, hvor fremskridtene er gået for langsomt. Det mærkede sig bidragene fra de forskellige rådssammensætninger. Målet nu er at forenkle og konsolidere denne strategi for at sikre en mere effektiv gennemførelse af de beslutninger, der allerede er truffet, og af dem, der træffes i dag.
5. Økonomien befinder sig i de første faser af et globalt opsving efter den bratte nedtur i 2001. Den hurtige økonomisk-politiske reaktion, sunde økonomiske nøgletal og den genoprettede tillid giver grundlag for et sådant opsving. Disse udsigter må nu styrkes ved et klart engagement i økonomiske reformer med henblik på at øge EU's potentiale for vækst og jobskabelse.

SIKRING AF FORTSAT FREMDRIFT I VOR LANGSIGTEDE STRATEGI

Koordinering af de økonomiske politikker

6. Koordineringen af finanspolitikkerne er baseret på forpligtelsen til at opnå sunde offentlige finanser og de spilleregler, der er fastlagt i stabilitets- og vækstpagten. Medlemsstaterne vil fastholde eller overholde det mellemfristede mål om et budget, der er tæt på balance eller i overskud senest i 2004. De automatiske stabilisatorer skal have mulighed for at virke symmetrisk, når blot grænsen på 3% af BNP ikke overskrides i nedgangstider. Dette betyder navnlig, at man i de ekspansive faser skal høste det fulde udbytte af væksten. Medlemsstaterne kan kun gøre brug af diskretionær finanspolitik, hvis de har skabt den nødvendige manøvreremargin.

Det Europæiske Råd opfordrer Rådet til fortsat at gennemgå de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt som led i dets årlige overvågning, navnlig på baggrund af de budgetmæssige udfordringer i forbindelse med befolkningens stigende gennemsnitsalder.

7. Euroområdet er en monetær union, der er underlagt en fælles, uafhængig penge- og valutapolitik og decentraliserede, men koordinerede finanspolitikker. Der er derfor et behov for at gøre yderligere fremskridt ved at
- forbedre og harmonisere de metoder, der anvendes ved udarbejdelse af statistikker og indikatorer for euroområdet. Kommissionen og Rådet opfordres til at fremlægge en generel rapport om statistikker for euroområdet forud for Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003;
 - gennemføre en systematisk analyse af euroområdets policy-mix som helhed med henblik på at vurdere den monetære politiks og finanspolitikernes konsistens i relation til den økonomiske udvikling;
 - styrke de eksisterende mekanismer for finanspolitisk koordinering. I denne forbindelse vil Kommissionen fremsætte forslag til styrkelse af koordineringen af den økonomiske politik forud for Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003.

8. Det Europæiske Råd tilslutter sig i den forbindelse dokumentet om nøglespørgsmål. Dette dokument bliver udgangspunktet for de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, der skal være målrettede og specifikke, pege på de vigtigste økonomiske udfordringer og foreslå konkrete foranstaltninger til at tackle disse. Kernepunkterne bliver de offentlige financers kvalitet og holdbarhed, videreførelse af yderligere reformer, der er nødvendige på vare-, kapital- og arbejdsmarkedene, og sikring af sammenhæng med politikkerne på de enkelte områder.

Bæredygtig udvikling

9. Den nuværende vækst må under ingen omstændigheder undergrave vækstmulighederne for kommende generationer. Strategien for bæredygtig udvikling betyder, at de forskellige politikker skal være i overensstemmelse med EU's langsigtede mål. Økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn skal tilgodeses i lige høj grad ved udformningen af politikkerne og i beslutningstagningen. I denne forbindelse har relevante rådssammensætninger, bl.a. økonomi og finans og almindelige anliggender, nu vedtaget deres strategier for integration af miljøhensyn, og Rådet (fiskeri) har også taget de nødvendige skridt til en sådan integration i forbindelse med den kommende revision af fiskeripolitikken.
10. Det Europæiske Råd ser med tilfredshed på beslutningen om Det Europæiske Fællesskabs ratifikation af Kyoto-protokollen. Det opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at afslutte de nationale ratifikationsprocedurer senest i juni 2002. Protokollen bør træde i kraft inden verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg. Det Europæiske Råd minder om sin opfordring på mødet i Göteborg til andre industrialiserede lande.
11. Det Europæiske Råd anerkender betydningen af det sjette miljøhandlingsprogram, der er et nøgleinstrument for fremskridt hen imod bæredygtig udvikling, og udtrykker tilfredshed med de fremskridt, der for nylig er gjort i drøftelserne mellem Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på endelig vedtagelse af programmet.
12. Der er dog brug for yderligere foranstaltninger. Det Europæiske Råd
- noterer sig, at Kommissionen i 2002 i forlængelse af sin rapport om miljøteknologier vil fremlægge en handlingsplan til håndtering af hindringerne for sådanne teknologiers udbredelse;

- noterer sig, at Kommissionen vil fremskynde sin udarbejdelse af et rammedirektiv om infrastrukturafgifter for inden 2004 at sikre, at de omkostninger, som de forskellige transportformer indebærer for samfundet, bedre afspejles;
 - noterer sig, at Kommissionen inden udgangen af 2002 vil medtage bæredygtighedsdimensionen i den konsekvensvurdering, der skal udgøre en del af dens bredere indsats for bedre regulering;
 - henstiller til Rådet, at det sideløbende når til enighed om åbning af energimarkederne og om vedtagelse af direktivet om energibeskatning senest i december 2002, idet der tages hensyn til vejgodstransportvirksomhedernes behov;
 - er enig om, at EU må gøre væsentlige fremskridt i retning af øget energieffektivitet inden 2010.
13. Her forud for konferencen i Monterrey om finansiering af udvikling hilser Det Europæiske Råd med tilfredshed den aftale om finansiering af udvikling, som udenrigsministrene er nået frem til. Det hedder heri, at i overensstemmelse med tilsagnet om at ville vurdere de midler og den tidsplan, der skal gøre det muligt for hver af medlemsstaterne at nå FN's målsætning om en statslig udviklingsbistand (ODA) på 0,7% af BNI, forpligter de medlemsstater, der endnu ikke har opfyldt målsætningen om 0,7%, sig til - som et første betydeligt skridt - enkeltvis inden for de næste fire år at forhøje omfanget af deres ODA inden for deres respektive bevillingsprocesser, samtidig med at de øvrige medlemsstater fornyer deres bestræbelser på at holde sig på eller over målet om en ODA på 0,7%, således at der kollektivt opnås et EU-gennemsnit på 0,39% i 2006. Under hensyn til dette mål bestræber alle EU's medlemsstater sig under alle omstændigheder på inden for deres respektive bevillingsprocesser at nå op på en ODA på mindst 0,33% af BNI i 2006. Rådet (økonomi og finans) vil drøfte andre måder, hvorpå gældsbyrden kan lettes for de mindst udviklede lande.

14. Det Europæiske Råd skal på mødet i juni i Sevilla på grundlag af Kommissionens meddelelse med titlen "Mod et globalt partnerskab for bæredygtig udvikling" og konklusionerne fra samlingen i Rådet (miljø) den 4. marts 2002 fastlægge Den Europæiske Unions generelle holdning med henblik på topmødet i Johannesburg og vil i foråret 2003 revidere den overordnede strategi for bæredygtig udvikling med fokus på en praktisk udmøntning af resultatet af verdensstopmødet om bæredygtig udvikling. Det understreger betydningen af forbedret global styring på dette område.

Et gunstigere miljø for iværksætterkultur og konkurrenceevne

15. Iværksætterkultur og et velfungerende indre marked er kernen i vækst og jobskabelse. De lovgivningsmæssige rammer bør fremme iværksætterkulturen og gøre det så enkelt som muligt at starte nye virksomheder, især ved fuld brug af internettet. Det Europæiske Råd anmoder medlemsstaterne om at fremskynde gennemførelsen af det europæiske charter om små virksomheder og lade sig inspirere af den bedste praksis. Det Europæiske Råd noterer sig, at Kommissionen agter at forelægge en grøn bog om fremme af iværksætterkultur inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003. Fra næste år vil Rådet mødes forud for hvert forårsmøde i Det Europæiske Råd for at vurdere fremskridtene på dette område. Det Europæiske Råd mener, at Basel-komitéen for Banktilsyn må sikre, at dens virke ikke fører til forskelsbehandling af små og mellemstore virksomheder, og beder Kommissionen om at fremlægge en rapport om de konsekvenser, som forhandlingerne i Basel indebærer for alle økonomiske sektorer i EU og navnlig for små og mellemstore virksomheder.
16. En fuldstændig gennemførelse af den samlede lovgivning vedrørende det indre marked er en forudsætning for, at dette marked kan fungere efter hensigten. Selv om der er gjort fremskridt, har kun syv medlemsstater nået det midlertidige gennemførelsesmål på 98,5%, der blev fastsat i Stockholm. Det er nødvendigt at optrappe indsatsen. Det Europæiske Råd opfordrer medlemsstaterne til at gøre en yderligere indsats for at nå dette mål og for at nå et gennemførelsesmål på 100% inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003 for så vidt angår de direktiver, der skulle have været gennemført for mere end to år siden.

17. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med fremskridtene med hensyn til at modernisere Fællesskabets konkurrenceregler. Det prioriterer det igangværende arbejde på dette område meget højt og opfordrer Rådet til at vedtage de nye retlige rammer inden udgangen af 2002.
18. Det Europæiske Råd
- opfordrer på ny medlemsstaterne til at reducere den samlede statsstøtte udtrykt i procent af BNP inden 2003 og derefter og i stedet rette denne støtte mod horisontale mål af fælles interesse, herunder økonomisk og social samhørighed, og sætte den ind der, hvor der er påvist markedssvigt. Mindre, mere målrettet statsstøtte er et centralt element i en effektiv konkurrence;
 - opfordrer kraftigt Rådet til på sin samling i maj at nå til enighed om den foreliggende lovgivningspakke om offentlige indkøb med henblik på endelig vedtagelse tidligst muligt i 2002;
 - anmoder Kommissionen om udtrykkeligt at nævne resterende tekniske hindringer i den nuværende resultattavle for det indre marked;
 - noterer sig, at Kommissionen agter snarest muligt at fremlægge en opfølgning af sin meddelelse om en strategi for tjenester i det indre marked sammen med eventuelle nødvendige konkrete initiativer.

I denne forbindelse bekræfter Det Europæiske Råd atter, at det er vigtigt for EU's udvikling, at de offentlige administrationer kommer til at fungere bedre.

19. Bestræbelserne på at forenkle og forbedre de lovgivningsmæssige rammer vil blive fortsat med stor energi både på nationalt plan og på fællesskabsplan med inddragelse af interinstitutionelle aspekter og vil navnlig fokusere på behovet for at mindske den administrative byrde for små og mellemstore virksomheder. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til forud for det kommende møde i Sevilla at forelægge sin handlingsplan, der navnlig bør tage hensyn til anbefalingerne fra Mandelkern-gruppen vedrørende Administrativ Forenkling.

20. Det Europæiske Råd opfordrer Rådet til på baggrund af Kommissionens forslag og konklusionerne fra Forum for Finansiell Stabilitet inden juni 2002 at analysere kravene om god og gennemsigtig selskabsstyring ("corporate governance") og at undersøge muligheden for at nedsætte en "vismandsgruppe".
21. I Gent opfordrede Det Europæiske Råd EIB til at øge udlånet i udvalgte sektorer for at bidrage til genopretningen af økonomien i EU. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med, at EIB for nylig har efterkommet denne opfordring ved at mobilisere et anslået udlånsvolumen på € 4-4,5 mia. over to år, og opfordrer yderligere EIB til at støtte investeringer i sektorer, der i særlig grad kan fremme økonomisk integration, økonomisk og social samhørighed, vækst og beskæftigelse i EU.

Styrkelse af den sociale samhørighed: den sociale og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden

22. Den europæiske sociale model bygger på gode økonomiske resultater, et højt niveau for social beskyttelse og uddannelse samt social og arbejdsmarkedspolitisk dialog. En aktiv velfærdsstat skal tilskynde folk til at arbejde, da beskæftigelse er den bedste garanti mod social udstødelse. Det Europæiske Råd anser den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, der blev godkendt i Nice, for at være et vigtigt instrument til at styrke den europæiske sociale model. Det Europæiske Råds forårsmøde skal være den lejlighed, der benyttes til en grundig gennemgang af, hvilke fremskridt der er sket i opfyldelsen af dens mål. Denne gennemgang bør skabe yderligere fremdrift og føre til passende initiativer, hvis det er nødvendigt. Målene fra Lissabon kan kun opfyldes gennem en afbalanceret indsats på både den økonomiske og den sociale front.

For den sociale fronts vedkommende indebærer dette

- en øget inddragelse af arbejdstagerne i de ændringer, der berører dem. I den forbindelse opfordrer Det Europæiske Råd arbejdsmarkedets parter til at finde måder til bedre at styre omstruktureringer af virksomheder gennem dialog og forebyggelse; det opfordrer dem til at engagere sig aktivt i udveksling af oplysninger om god praksis i forbindelse med omstruktureringer i erhvervslivet;

- en styrkelse af arbejdets kvalitative aspekter: navnlig med hensyn til sundheds- og sikkerhedsdimensionen opfordrer Det Europæiske Råd Rådet til at behandle Kommissionens kommende meddelelse om en sundheds- og sikkerhedsstrategi for Fællesskabet som en prioritet.
- 23. Det Europæiske Råd understreger betydningen af sikkerhed i forbindelse med tung lastvognstrafik og behovet for at sikre overholdelse og videreudvikling af de sociale bestemmelser og opfordrer Rådet til at afslutte arbejdet med det relevante udkast til forordning inden udgangen af 2002.
- 24. Det Europæiske Råd understreger vigtigheden af at bekæmpe fattigdom og social udstødelse. Medlemsstaterne opfordres til i deres nationale handlingsplaner at fastsætte mål for en markant reduktion senest i 2010 af antallet af mennesker, som risikerer fattigdom og social udstødelse.
- 25. For at tackle den udfordring, befolkningens stigende gennemsnitsalder udgør, opfordrer Det Europæiske Råd til, at reformen af pensionssystemerne fremskyndes med henblik på at sikre, at de både er finansielt holdbare og opfylder deres sociale mål; i den forbindelse understreger det vigtigheden af Kommissionens og Rådets fælles rapport om pensioner, der skal forelægges Det Europæiske Råd på forårsmødet i 2003 og udarbejdes på grundlag af de nationale strategirapporter, der forventes i september 2002.

Det Europæiske Råd noterer sig Rådets første rapport vedrørende sundhedsvæsen og ældrepleje og opfordrer Kommissionen og Rådet til at se nærmere på spørgsmålene om adgang, kvalitet og finansiell holdbarhed forud for Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003.

- 26. Det Europæiske Råd understreger betydningen af erklæringen fra Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) om vold mod kvinder.

PRIORITEREDE INDSATSOMRÅDER

- 27. Det Europæiske Råd har afgrænset tre større områder, der har brug for en særlig impuls, da de spiller en central rolle for, at der kan skabes et ægte fælles økonomisk område og EU's mål opfyldes på lang sigt. Efter Det Europæiske Råds opfattelse vil disse områder i den nuværende situation også kunne yde et væsentligt bidrag til et økonomisk opsving.

Aktive politikker for fuld beskæftigelse: flere og bedre job

28. Fuld beskæftigelse i EU er kernen i Lissabon-strategien og det vigtigste mål for den økonomiske og sociale politik, hvilket indebærer, at der skal skabes flere og bedre job. Der må derfor fortsat lægges særlig vægt på reformer af beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikken.
29. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med afholdelsen af det sociale topmøde forud for Det Europæiske Råds forårsmøde og glæder sig over, at arbejdsmarkedets parter har vedtaget fælles rammer for en indsats med henblik på livslang udvikling af kompetence og kvalifikationer. Det Europæiske Råd opfordrer indtrængende arbejdsmarkedets parter til at fastlægge deres strategier på de forskellige territoriale niveauer (europæisk, nationalt, regionalt og lokalt) og inden for de forskellige sektorer således, at de støtter Lissabon-strategien og Lissabon-målene, og med henblik herpå årligt udarbejde en rapport om deres indsats såvel nationalt i beskæftigelsesplanerne som på europæisk plan med en direkte forelæggelse på det sociale topmøde.

Det flerårige program, som de vil forelægge i december 2002, bør indeholde dette bidrag, navnlig for så vidt angår virksomhedernes tilpasningsevne på områder såsom overenskomstforhandlinger, løntilbageholdenhed, forbedret produktivitet, livslang læring, nye teknologier og fleksibel tilrettelæggelse af arbejdet.

En styrket beskæftigelsesstrategi

30. Luxembourg-beskæftigelsesstrategien har bevist sin nytte. Midtvejsrevisionen af strategien i 2002 skal bygge på strategiens hidtidige resultater og indarbejde de mål og målsætninger, der blev vedtaget i Lissabon. Med henblik herpå skal strategien
- forenkles, navnlig ved en reduktion af antallet af retningslinjer, uden at det går ud over effektiviteten;
 - have en tidsplan, der passer med Lissabon-processens 2010-tidshorisont, idet der bl.a. skal være en midtvejsevaluering i 2006 for at overvåge, at man når de mellemliggende mål fra Stockholm som nærmere defineret på efterfølgende møder i Det Europæiske Råd;

- styrke arbejdsmarkedets parter rolle og ansvar i forbindelse med udmøntningen og overvågningen af retningslinjerne.
31. Den reviderede beskæftigelsesstrategi skal fokusere på at øge beskæftigelsesfrekvensen ved at fremme beskæftigelsesegnheden og fjerne hindringer og negative incitamenter, der afholder folk fra at tage arbejde eller forblive i arbejde, samtidig med at det høje beskyttelsesniveau i den europæiske sociale model opretholdes. Som anført i rapporten om arbejdsmarkedsdeltagelse er der behov for et stærkt samspil mellem arbejdsmarkedets parter og de offentlige myndigheder, og der skal navnlig fokuseres på livslang læring, kvalitet i arbejdet og ligestilling mellem kønnene.
32. Omsat til de aktuelle beskæftigelsespolitikker betyder dette bl.a. følgende:
- når medlemsstaterne sænker skatterne, bør skattebyrden først og fremmest lettes for de lavtlønnede;
 - skatte- og overførselsindkomssystemerne skal tilpasses, således at det kan betale sig at arbejde, og således at der er en tilskyndelse til at søge arbejde. Medlemsstaterne bør gennemgå aspekter såsom betingelser knyttet til overførselsindkomster, kriterier for tildelelse af ydelser, ydelseernes varighed, dækningsgrad, sociale ydelser forbeholdt personer i beskæftigelse, brugen af skattegodtgørelser, de administrative systemer og stringent forvaltning;
 - for at sikre EU's konkurrenceevne og forbedre beskæftigelsen på tværs af kvalifikationer og geografiske områder er det af afgørende betydning, at de nationale arbejdsmarkedsinstanser og overenskomstforhandlingssystemer uden at tilsidesætte arbejdsmarkedsparternes aftalefrihed tager højde for sammenhængen mellem lønudvikling og situationen på arbejdsmarkedet og derved muliggør, at lønningerne udvikler sig efter produktivitetsudvikling og kvalifikationsforskelle;
 - med henblik på at finde en passende balance mellem fleksibilitet og sikkerhed opfordres medlemsstaterne til i overensstemmelse med national praksis at se nærmere på reglerne for ansættelseskontrakter og eventuelt omkostninger, således at der kan skabes flere job;

- medlemsstaterne bør fjerne de negative incitamenter, der afholder kvinder fra at deltage i arbejdsmarkedet, og i overensstemmelse med de nationale mønstre på børnepasningsområdet tilstræbe at tilbyde børnepasning for mindst 90% af alle børn i aldersgruppen fra tre år til den skolepligtige alder og for mindst 33% af alle børn under tre inden udgangen af 2010;
- det skal gøres mindre attraktivt for den enkelte at gå på pension tidligt, og virksomhederne skal begrænse indførelsen af ordninger med henblik på tidlig pensionering. Der skal gøres en øget indsats for at forbedre ældre arbejdstageres muligheder for at forblive på arbejdsmarkedet, f.eks. gennem ordninger med fleksibel og gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og ved at sikre reel adgang til livslang læring. Man bør søge gradvis at øge den faktiske gennemsnitlige alder for, hvornår folk ophører med at arbejde i EU, med omkring fem år inden udgangen af 2010. Fremskridtene på dette område bør analyseres hvert år forud for Det Europæiske Råds forårsmøde.

Fremme af kvalifikationer og mobilitet i Den Europæiske Union

33. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med Kommissionens handlingsplan til fjernelse af hindringerne på de europæiske arbejdsmarkeder inden udgangen af 2005 og opfordrer Rådet til at tage de nødvendige skridt til at gennemføre de foreslåede foranstaltninger i praksis. Der skal først og fremmest satses på
- i overensstemmelse med den handlingsplan, der blev vedtaget i Nice, at skabe de lovgivningsmæssige forudsætninger for at sikre reel mobilitet for alle, der er involveret i uddannelse, forskning og innovation;
 - at mindske de lovgivningsmæssige og administrative hindringer for anerkendelse af faglige kvalifikationer samt andre hindringer, der skyldes manglende anerkendelse af formelle kvalifikationer og ikke-formel læring under hensyntagen til nedenstående afsnit om uddannelse;
 - at sikre, at alle borgere er veludrustede med grundlæggende færdigheder, især IKT-færdigheder, navnlig visse grupper som f.eks. arbejdsløse kvinder;

- i relevant omfang at øge mulighederne for at overføre rettigheder til social sikring, herunder pensionsrettigheder, overalt i EU. I denne forbindelse anmoder Det Europæiske Råd om, at man på grundlag af de parametre, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i Laeken, ufortøvet arbejder videre med reformen af forordning (EØF) nr. 1408/71 om koordinering af de sociale sikringsordninger, således at den nye forordning kan vedtages inden udgangen af 2003.

34. Konkrete tiltag er nødvendige. Det Europæiske Råd har derfor besluttet,

- at et europæisk sygesikringskort skal erstatte de papirformularer, der for øjeblikket kræves i forbindelse med lægebehandling i andre medlemsstater. Kommissionen vil fremsætte et forslag med henblik herpå inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003. Et sådant kort vil forenkle procedurerne, men ikke indebære nogen ændring af de eksisterende rettigheder og pligter;
- at der i nært samarbejde med medlemsstaterne skal etableres et one-stop-websted med oplysninger om jobmobilitet i Europa, der skal være fuldt operationelt senest ved udgangen af 2003.

Sammenkobling af de europæiske økonomier

Finansielle markeder

35. Kun hvis der etableres et integreret og effektivt europæisk kapitalmarked, kan såvel forbrugerne som erhvervslivet høste alle fordelene ved euroen. Konkurrenceprægede finansielle markeder vil føre til øgede valgmuligheder og lavere priser for forbrugere og investorer, idet der dog skal være et passende beskyttelsesniveau. Det Europæiske Råd ønsker derfor

- at udtrykke sin tilfredshed med Lamfalussy-forslagene og indtrængende opfordre til, at de straks udmøntes;

- at gentage, at det lægger stor vægt på, at handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser gennemføres, og at der etableres et fuldt integreret marked for værdipapirer og risikovillig kapital inden udgangen af 2003 og for finansielle tjenesteydelser inden udgangen af 2005;
- at anmode Rådet og Europa-Parlamentet om så tidligt som muligt i 2002 at vedtage de foreslåede direktiver om sikkerhedsstillelse, markedsmisbrug, forsikringsformidling, fjernsalg af finansielle tjenesteydelser, finansielle konglomerater, prospekter og arbejdsmarkedsorienterede pensioner samt forordningen om fastlæggelse af IAS-standarder.

Integration af de europæiske energi-, transport- og kommunikationsnet

36. Integrerede energi- og transportnet med stor kapacitet er grundpillen i EU's indre marked. Yderligere markedsåbning, passende regulering, bedre udnyttelse af eksisterende net og etablering af de manglende forbindelser vil øge effektiviteten og konkurrencen og sikre et passende kvalitetsniveau samt mindre overbelastning og dermed større bæredygtighed.
37. På **energiområdet** ønsker Det Europæiske Råd
- at udtrykke sin tilfredshed med Kommissionens første rapport om den faktiske åbning af det indre marked for gas og elektricitet, som blev aftalt på mødet i Stockholm. Det opfordrer Kommissionen til at ajourføre rapporten hvert år op til Det Europæiske Råds forårsmøde, således at de reelle fremskridt kan vurderes;
 - kraftigt at opfordre Rådet og Europa-Parlamentet til så tidligt som muligt i 2002 at vedtage de foreliggende forslag vedrørende sidste stadium af åbningen af markedet for elektricitet og gas, herunder
 - = frit valg af leverandør for alle europæiske forbrugere bortset fra husholdninger fra 2004 for elektricitet og gas. Dette vil svare til mindst 60% af hele markedet;

- = beslutning om de videre foranstaltninger på baggrund af erfaringerne og på et tidspunkt inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003 under hensyntagen til, hvordan public service-forpligtelser defineres, samt til forsyningssikkerhed og navnlig beskyttelse af afsides liggende områder og de mest udsatte befolkningsgrupper;
 - = adskillelse mellem transmission og distribution på den ene side og produktion og forsyning på den anden side;
 - = ikke-diskriminerende adgang for forbrugere og producenter til nettene, baseret på gennemsigtige, offentligtgjorte priser;
 - = oprettelse i de enkelte medlemsstater af en tilsynsinstans inden for rammerne af de relevante regler, der navnlig skal sikre effektiv kontrol med vilkårene for tarifiering;
-
- at opfordre Rådet til snarest muligt i 2002 at nå til enighed om en tarifieringsordning for grænseoverskridende eltransaktioner, herunder håndtering af kapacitetsbegrænsninger, der bygger på principperne om forbud mod forskelsbehandling, gennemsigtighed og enkelhed;
 - at tilslutte sig det for medlemsstaterne fastsatte mål om en grænseoverskridende overføringskapacitet på elområdet, der senest i 2005 svarer til mindst 10% af deres etablerede produktionskapacitet. Finansieringsbehovene skal hovedsagelig dækkes af de berørte virksomheder;
 - indtrængende at opfordre til, at de reviderede retningslinjer og ledsagende finansielle bestemmelser for transeuropæiske energinet (TEN) vedtages senest i december 2002, og notere sig, at Kommissionen agter at aflægge rapport om forsyningssikkerheden på grundlag af resultaterne af den debat, som Kommissionens grønne bog om energiforsyningssikkerhed har givet anledning til, med henblik på næste møde i Det Europæiske Råd i Sevilla;
 - at opfordre Kommissionen og Rådet til på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 at analysere de samlede resultater på det indre marked for energi, og herunder navnlig vurdere, i hvilket omfang de lovgivningsmæssige bestemmelser er blevet gennemført, samt hvilke virkninger de har haft på forbrugerbeskyttelse, infrastrukturinvesteringer, den reelle integration af markeder, grænseoverskridende transmissionsforbindelser, konkurrence og miljø.

38. På **transportområdet** ønsker Det Europæiske Råd

- at udtrykke tilfredshed med fremskridtene med Galileo-projektet og anmode Rådet (transport) om på samlingen i marts at træffe de nødvendige beslutninger med hensyn til såvel finansieringen og igangsættelsen af dette program som oprettelsen af et fællesforetagende i samarbejde med Den Europæiske Rumorganisation;
- at notere sig vigtigheden af, at Fællesskabet tiltræder Eurocontrol, og opfordre til, at der inden udgangen af 2002 arbejdes aktivt videre med pakken af kommissionsforslag, således at der kan træffes afgørelser om indførelse af et fælles luftrum i 2004; desuden bør der træffes afgørelse om de foreslåede regler om tildeling af ankomst- og afgangstidspunkter i lufthavne inden udgangen af 2002;
- at opfordre Rådet til på grundlag af en rapport fra Kommissionen om gennemførelsen af den første jernbanepakke at fortsætte arbejdet med den anden pakke, som bl.a. omhandler interoperabilitet og høje sikkerhedsstandarder;
- at opfordre til vedtagelse af de foreliggende forslag om havnetjenester og om offentlige tjenesteydelsesaftaler inden december 2002;
- at anmode Rådet og Europa-Parlamentet om senest i december 2002 at vedtage de reviderede retningslinjer og de ledsagende finansielle bestemmelser for de transeuropæiske transportnet, herunder nye højt prioriterede projekter, som Kommissionen har udvalgt med henblik på at forbedre transportforholdene og tilvejebringe et højt sikkerhedsniveau i hele EU og afhjælpe flaskehalse i regioner som f.eks. Alperne, Pyrenæerne og Østersøen.

39. På **kommunikationsområdet** betyder vedtagelsen af den nye telekommunikationspakke, at der kommer til at gælde de samme regler for alle konvergerende teknologier, således at der skabes mere konkurrence og lige vilkår i Europa. I den forbindelse opfordres medlemsstaterne til at sikre, at det nye regelsæt på kommunikationsområdet er fuldt implementeret senest i maj 2003; desuden bør direktivet om databeskyttelse vedtages hurtigt.

40. Der er dog behov for yderligere fremskridt. Med hensyn til den næste fase
- betragter Det Europæiske Råd det som en prioritet, at bredbåndsnet gøres almindeligt tilgængelige og anvendes i hele EU inden udgangen af 2005, og at internetprotokollen IPv6 udvikles;
 - opfordrer Det Europæiske Råd Kommissionen til at udarbejde en samlet handlingsplan e-Europa 2005, der skal fremlægges forud for Det Europæiske Råd i Sevilla, og som skal fokusere på ovennævnte prioriteter og på net- og informationssikkerhed, digital forvaltning, e-læring, e-sundhed og e-handel;
 - opfordrer Det Europæiske Råd medlemsstaterne til inden udgangen af 2003 at sikre, at antallet af internetopkoblede pc'er i skolerne øges så meget, at der i EU som helhed kun er 15 elever om hver pc.
41. Teknologisk konvergens giver alle virksomheder og borgere nye muligheder for adgang til informationssamfundet. Digitalt tv og tredje generations mobilkommunikation (3G) kommer til at spille en central rolle, hvis man vil sikre bred adgang til interaktive tjenester.

Det Europæiske Råd opfordrer på denne baggrund:

- Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme anvendelsen af åbne platforme, således at borgerne frit kan vælge adgang til informationssamfundets applikationer og tjenester, navnlig ved hjælp af digitalt tv, 3G-mobilkommunikation og andre platforme, som den teknologiske konvergens måtte give mulighed for i fremtiden, samt til at fortsætte deres bestræbelser på at indføre 3G-mobilkommunikation;
- Kommissionen til på Det Europæiske Råds møde i Sevilla at fremlægge en samlet analyse af de sidste hindringer for udstrakt adgang til informationssamfundets nye tjenester og applikationer ved hjælp af åbne platforme for digitalt tv og 3G-mobilkommunikation, for fuld udbredelse af 3G-mobilkommunikation samt for udvikling af e-handel og digital forvaltning og en analyse af den rolle, de nationale elektroniske identifikations- og autentifikationsystemer vil kunne spille i denne forbindelse.

Kvalitet i de offentlige tjenesteydelser

42. Integration af de europæiske netværk og åbningen af markederne for forsyningsvirksomhed bør tage fuldt hensyn til vigtigheden af kvalitet i de offentlige tjenesteydelser. I den forbindelse understreger Det Europæiske Råd, at det for borgerne og den territoriale og sociale samhørighed er afgørende, at der er adgang til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Det Europæiske Råd anmoder i den forbindelse Kommissionen om
- at fremlægge sin meddelelse om evalueringsmetoder på Rådets samling i maj og aflægge rapport til Det Europæiske Råd i Sevilla om, hvordan arbejdet med retningslinjerne for statsstøtte forløber, og om nødvendigt foreslå en gruppefritagelsesforordning på dette område;
 - at fortsætte sin undersøgelse med henblik på at konsolidere og specificere de principper om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, der ligger til grund for traktatens artikel 16, i et forslag til rammedirektiv, idet de forskellige berørte sektors særlige karakteristika dog respekteres, og der tages hensyn til traktatens artikel 86. Kommissionen vil aflægge rapport inden årets udgang.

En konkurrencepræget videnbaseret økonomi

Uddannelse

43. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med, at der er enighed om det detaljerede arbejdsprogram for 2010 vedrørende uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne. Det Europæiske Råd har sat som mål, at EU's uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer skal være en kvalitetsreference på verdensplan inden 2010. Det er enigt i, at programmet skal bygge på tre grundlæggende principper: bedre kvalitet, fremme af adgang for alle og åbning mod resten af verden.

Det Europæiske Råd opfordrer Rådet og Kommissionen til at aflægge rapport om programmets faktiske gennemførelse på forårsmødet i 2004.

44. Det Europæiske Råd opfordrer til følgende yderligere indsats på dette område:
- indførelse af instrumenter, der skal sikre gennemsigtighed i eksamens- og afgangsbøger (det europæiske meritoverførselssystem (ECTS), tillæg til eksamensbeviser og certifikater, det europæiske CV), og tættere samarbejde om universitetsgrader inden for rammerne af Sorbonne-Bologna-Prag-processen forud for mødet i Berlin i 2003; lignende foranstaltninger bør gennemføres på erhvervsuddannelsesområdet;
 - forbedring af beherskelsen af grundlæggende færdigheder, navnlig ved at der i en meget tidlig alder undervises i mindst to fremmedsprog, fastsættelse af en indikator for sproglige kvalifikationer i 2003, udvikling af digitale færdigheder, generel indførelse af et edb- og internetkørekort til elever på ungdomsuddannelserne;
 - Kommissionen skal foretage en feasibility-undersøgelse af, hvordan ungdomsuddannelsesinstitutioner kan hjælpes til at oprette eller udbygge et internetvenskab med en partnerskole et andet sted i Europa og aflægge rapport herom til Det Europæiske Råd på mødet i Sevilla i juni;
 - fremme af den europæiske dimension i undervisningen og integrering heraf i elevernes grundlæggende færdigheder senest i 2004.
45. Det Europæiske Råd ser med tilfredshed på Kommissionens meddelelse om realiseringen af et europæisk område for livslang læring og opfordrer Rådet til at vedtage en resolution om livslang læring, der tager hensyn til den europæiske beskæftigelsesstrategi, inden Det Europæiske Råd i Sevilla.

Forskning og frontteknologier

46. Det Europæiske Råd opfordrer på ny Rådet og Europa-Parlamentet til at vedtage sjette rammeprogram for forskning og de tilhørende retsakter senest i juni 2002.

47. For at EU skal kunne indhente sine største konkurrenter, må der sættes kraftigt skub i den generelle indsats inden for FoU og innovation i EU med særlig vægt på frontteknologier. Det Europæiske Råd:
- er derfor enig i, at de samlede udgifter til FoU og innovation i EU bør øges med henblik på at nærme sig 3% af BNP senest i 2010. To tredjedele af disse nye investeringer bør komme fra den private sektor;
 - noterer sig, at Kommissionen i foråret 2003 agter at foreslå foranstaltninger, der bedre integrerer innovation i det europæiske vidensområde, med henblik på at forbedre brugen af intellektuel ejendomsret i hele Europa, at videreudvikle og øge private investeringer og anvendelsen af risikovillig kapital i forskningen og at fremme netværkssamarbejde mellem erhvervsliv og videnskab;
 - bekræfter på ny EF-patentets betydning og opfordrer Rådet til at nå frem til en fælles politisk linje på samlingen i maj. EF-patentet skal være et effektivt og fleksibelt instrument, som virksomhederne kan erhverve til en rimelig pris, men skal samtidig følge principperne om retlig sikkerhed og ikke-forskelsbehandling mellem medlemsstaterne og sikre et højt kvalitetsniveau.
48. Frontteknologier er en nøglefaktor for fremtidig vækst. Det Europæiske Råd anmoder Rådet om inden juni 2002 at behandle Kommissionens meddelelse med titlen "Biovidenskab og bioteknologi – En strategi for Europa". Det anmoder Rådet og Kommissionen om at udarbejde foranstaltninger og en tidsplan, som sætter virksomhederne i Fællesskabet i stand til at udnytte bioteknologiens potentiale under behørig anvendelse af forsigtighedsprincippet, og idet der tages etiske og sociale hensyn. Kommissionen opfordres til at aflægge rapport om fremskridtene forud for Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003.

FORBEDRING AF ARBEJDSMETODERNE

Efter Barcelona

49. Det Europæiske Råd opfordrer indtrængende Rådet og Kommissionen til at strømline de relevante processer, således at der fokuseres på gennemførelse snarere end på den årlige opstilling af retningslinjer. For at Det Europæiske Råd skal kunne give de afgørende politiske impulser til de foranstaltninger, der er en forudsætning for at nå EU's langsigtede mål, har det besluttet, at tidsplanerne for vedtagelse af de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og den årlige beskæftigelsespakke skal synkroniseres snarest muligt.

Det Europæiske Råd vil således på sit forårsmøde gennemgå og om nødvendigt justere Fællesskabets økonomiske politikker og social- og miljøpolitikker som helhed.

DEL II

EUROPAS FREMTID

50. Stats- og regeringscheferne udtrykker tilfredshed med, at konventet om Europas fremtid har indledt sit arbejde, og vil have en indledende drøftelse på mødet i Sevilla på grundlag af en rapport fra konventets formand Valéry GISCARD d'ESTAING.
51. Det Europæiske Råds medlemmer blev af generalsekretæren for Rådet, Javier Solana, orienteret om hans rapport om, hvordan man kan forbedre Rådets funktionsmåde, og om de reformer, der foreslås for at gøre Rådet mere effektivt og sikre større gennemsigtighed i lovgivningsprocessen. Det Europæiske Råd pålagde formandskabet, at det i tæt samarbejde med Rådets generalsekretær på dette grundlag etablerer de relevante kontakter med Det Europæiske Råds medlemmer og de personer, de udpeger, således at der på mødet i Sevilla kan forelægges en rapport med specifikke forslag til vedtagelse. Rapporten vil blive behandlet i Rådet (almindelige anliggender) i forbindelse med forberedelsen af Det Europæiske Råds møde i Sevilla.

ET FINANSIELT EURO-MIDDELHAVS-SAMARBEJDE

52. Det Europæiske Råd understreger på ny, at Middelhavsområdet er af afgørende betydning, og at det er fast besluttet på at udvikle Euro-Middelhavs-partnerskabet. I denne forbindelse udtrykker det tilfredshed med Økofin-Rådets beslutning om en styrket Euro-Middelhavs-investeringsfacilitet i EIB-regi suppleret med Euro-Middelhavs-partnerskabsordningen og et EIB-repræsentationskontor i området. På grundlag af en evaluering af facilitetens resultater og under hensyntagen til udfaldet af konsultationerne med vore partnere i Barcelona-processen vil en beslutning om at oprette et datterselskab med EIB som hovedaktionær, som specielt skal være rettet mod vore Middelhavspartnerlande, blive overvejet og truffet et år efter facilitetens indførelse.

DEN NORDLIGE DIMENSION

53. Det Europæiske Råd opfordrer Rådet, medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank til hurtigt at forene deres kræfter for at finde en løsning på de nuværende finansielle og tekniske problemer, som forhindrer, at konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg om miljøpartnerskabet inden for rammerne af den nordlige dimension kan blive gennemført fuldt ud.

USA'S FORANSTALTNINGER VEDRØRENDE STÅL

54. Det Europæiske Råd har med stor bekymring noteret sig USA's foranstaltninger inden for stålsektoren, der ikke er i overensstemmelse med WTO-reglerne, og som er i modstrid med ånden i det fælles mål om yderligere liberalisering af verdenshandelen som vedtaget i Doha. Det støtter fuldt ud Kommissionens intention om at føre konsultationer i henhold til WTO-aftalerne og indlede en procedure for mulige EF-beskyttelsesforanstaltninger.

RATIFIKATION AF NICE-TRAKTATEN

55. Den irske premierminister skitserede sin regerings strategi med hensyn til ratifikationen af Nice-traktaten, som samtlige medlemsstater skal have afsluttet inden udgangen af 2002, for at udvidelsen kan forløbe som planlagt.

Det Europæiske Råd hilste strategien velkommen og understregede på ny, at det er rede til på alle måder at bidrage til at støtte den irske regering i denne proces, og besluttede at vende tilbage til spørgsmålet på næste møde i Sevilla.

GIBRALTAR

56. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med, at Det Forenede Kongerige og Spanien har besluttet at genoplive Bruxelles-processen om Gibraltar, der blev indledt i november 1984; det fremhæver, at EU støtter de to regerings bestræbelser på at overvinde deres uoverensstemmelser om Gibraltar og deres tilsagn om at indgå en samlet aftale inden sommeren, og opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvordan EU eventuelt vil kunne understøtte den aftale, der indgås.

DET VESTLIGE BALKAN

57. Det Vestlige Balkan er fortsat et område af vital betydning for stabiliteten og sikkerheden i Europa. Det Europæiske Råd gentager de tilsagn, som det gav i Feira i marts 2000.

SERBIEN OG MONTENEGRO

58. Det Europæiske Råd ser med tilfredshed på den aftale, der blev opnået den 14. marts i Beograd mellem de serbiske og de montenegrinske ledere om princippet om en fælles forfatningsmæssig ordning for Serbien og Montenegro. Det udtrykker sin påskønnelse af den mæglingsindsats, som generalsekretæren/den højtstående repræsentant Javier Solana har ydet i den forbindelse. Det ser denne aftale om at konsolidere en statsunion som et afgørende element i virkeliggørelsen af det europæiske perspektiv for Serbien og Montenegro og som et vigtigt bidrag til stabiliteten i regionen.
59. Det Europæiske Råd noterer sig, at de to parter forpligter sig til at indføre et fælles indre marked, herunder en fælles told- og handelspolitik. EU forventer, at de to republikker begge vil bidrage fuldt ud til at nå disse mål. EU er rede til at støtte disse bestræbelser som led i stabiliserings- og associeringsprocessen. EU vil fortsat yde rådgivning og bistand og regelmæssigt følge de fremskridt, der gøres. EU forventer endvidere, at de to republikker arbejder sammen for at sikre, at de fælles institutioner kan fungere.
60. EU vil som led i stabiliserings- og associeringsprocessen fortsat yde økonomisk bistand i overensstemmelse med sin eksisterende konditionalitetspolitik. EU vil, når der skal træffes afgørelse om bistandsniveau og modtagerkreds, i fuldt omfang tage hensyn til de fremskridt, der er gjort i hver af republikkerne, herunder den enkelte republiks bidrag til, at den fælles stat kan fungere effektivt, og dens resultater med hensyn til opnåelse af europæiske standarder.

DEN TIDLIGERE JUGOSLAVISKE REPUBLIK MAKEDONIEN

61. Det Europæiske Råd minder om den centrale rolle, som EU spiller i stabiliserings-, forso-
nings- og genopbygningsprocessen i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien
(FYROM). I denne forbindelse erklærer Det Europæiske Råd, at EU er rede til i forlængelse
af valget i FYROM og efter anmodning fra landets regering at tage ansvaret for en operation
til opfølgning af den, som NATO i øjeblikket gennemfører i FYROM, forudsat at de perma-
nente ordninger om samarbejde mellem EU og NATO ("Berlin Plus") er aftalt inden da. Det
Europæiske Råd anmoder derfor Rådets politiske og militære organer om straks og i samråd
med NATO at udarbejde de optioner, der kan sætte EU i stand til at træffe de relevante afgø-
relser.
62. Det Europæiske Råd understreger vigtigheden af, at der snarest muligt opnås en permanent
ordning mellem EU og NATO. Det anmoder derfor også formandskabet om sammen med den
højtstående repræsentant at tage relevante kontakter på højt plan for at sikre et positivt resul-
tat.

MELLEEMØSTEN

63. Det Europæiske Råd vedtog Barcelona-erklæringen om Mellemøsten, jf. bilaget.

ZIMBABWE

64. EU konstaterer, at Zimbabwes regering forhindrede EU-observatører i at føre tilsyn med val-
get, og noterer sig den skarpe kritik i rapporterne fra Commonwealth's observatørhold og fra
SADC's Parlamentariske Forum; den mener følgelig ikke, at valget kan betragtes som hverken
frit eller retfærdigt. EU fordømmer den måde, hvorpå Zimbabwes regering organiserede val-
get.
65. EU lykønsker Zimbabwes befolkning med det samfundssind og den vilje til demokrati, som
den har udvist ved at deltage i præsidentvalget.

66. EU udtrykker bekymring over, at fremtrædende medlemmer af oppositionspartiet i Zimbabwe er blevet truet på deres borgerlige og politiske rettigheder, og EU er besluttet på at følge udviklingen nøje. EU vil opretholde sin humanitære bistand til Zimbabwes befolkning og overveje eventuelle yderligere målrettede foranstaltninger mod landets regering.
67. Det Europæiske Råd har besluttet, at det i nær fremtid vil udsende en trojka på højt plan, der sammen med landene i SADC-området skal drøfte EU's bekymring over Zimbabwe på grundlag af deres fælles loyalitet over for principper om retsstat og demokrati.

ANGOLA

68. Det Europæiske Råd udtrykker sin tilfredshed med regeringens meddelelse af 13. marts om, at fjendtlighederne i Angola er ophørt med henblik på opnåelse af en generel våbenhvile i landet. Det Europæiske Råd udtrykker også sin tilfredshed med, at myndighederne har til hensigt at tillade en politisk reorganisering af UNITA og valg af en nye ledelse. Det opfordrer parterne til fuldt ud gennem en politisk dialog i De Forenede Nationers regi at gennemføre Lusaka-protokollens bestemmelser med henblik på at fremme varig fred og stabilitet i Angola. For at afhjælpe den alvorlige humanitære situation, der berører en stor del af Angolas befolkning, anmoder Det Europæiske Råd Angolas myndigheder om at lette de internationale organisationers, kirkers og ngo'ers udførelse af deres humanitære arbejde.

DEN DEMOKRATISKE REPUBLIK CONGO

69. Det Europæiske Råd giver udtryk for sin bekymring over udviklingen i Den Demokratiske Republik Congo og beklager de negative følger, som denne udvikling har for den igangværende dialog mellem de congolesiske parter.

NIGERIA

70. EU er dybt bekymret over oplysningerne om, at en kvinde i Nigeria muligvis vil blive stenet. Den opfordrer kraftigt de nigerianske myndigheder til fuldt ud at respektere menneskerettighederne og den menneskelige værdighed, især for kvinder.

BARCELONA-ERKLÆRINGEN OM MELLEEMØSTEN

1. Mellemøsten befinder sig i en yderst alvorlig krise. Den Europæiske Union opfordrer begge sider til straks at tage effektive skridt til at standse blodsudgydelserne. Der er ingen militær løsning på denne konflikt. Fred og sikkerhed kan kun opnås ved forhandling.
2. For at finde en vej ud af den aktuelle situation er det af afgørende betydning, at sikkerhedsaspekterne og de politiske og økonomiske aspekter behandles som uadskillelige og indbyrdes afhængige elementer i én og samme proces. Der skal genetableres et holdbart politisk perspektiv og sideløbende iværksættes politiske og sikkerhedsmæssige foranstaltninger i et gensidigt styrkende samspil. Det Europæiske Råd ser med stor tilfredshed på vedtagelsen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1397, der afspejler det internationale samfunds stærke engagement i denne henseende.
3. Denne resolution skal straks udmøntes i praksis, især kravet om, at alle voldshandlinger øjeblikkelig standses, herunder alle former for terrorhandlinger, provokationer, ødelæggelser og tilskyndelse til vold, og opfordringen til, at israelerne og palæstinenserne og deres ledere samarbejder om gennemførelsen af anbefalingerne i Tenet-planen og Mitchell-rapporten med henblik på at genoptage forhandlingerne om en politisk løsning.
4. De vilkårlige terrorangreb i de seneste uger, der har dræbt og såret uskyldige civile, må fordømmes. Som den retmæssige myndighed bærer Den Palæstinensiske Myndighed det fulde ansvar for at bekæmpe terrorisme med alle lovlige midler, der står til dens rådighed. Dens evne til at gøre dette må ikke svækkes. Israel må uanset sin ret til at bekæmpe terrorisme straks trække sine militære styrker tilbage fra områder, der er underlagt Den Palæstinensiske Myndigheds kontrol, bringe de udenretslige henrettelser til ophør, ophæve blokader og restriktioner, standse bosættelserne og respektere folkeretten. Begge parter skal overholde de internationale menneskerettighedsstandarder. Overdreven magtanvendelse kan ikke accepteres. Aktionerne mod sundheds- og nødhjælpsinstitutioner og deres personale er helt uacceptable. Deres arbejde skal kunne udføres uhindret.

5. Det Europæiske Råd noterer sig, at den israelske regering har besluttet at ophæve den husarrest i Ramallah, som præsidenten for Den Palæstinensiske Myndighed, Yassir Arafat, har været påtvunget, og kræver alle tilbageværende begrænsninger i hans bevægelsesfrihed ophævet straks.
6. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med, at den amerikanske præsident har besluttet at sende sin særlige udsending Anthony Zinni tilbage til regionen. Den Europæiske Union er rede til, bl.a. gennem sin særlige repræsentant ambassadør Miguel Angel Moratinos, at arbejde sammen med Anthony Zinni og med den Russiske Føderations særlige udsending samt FN's særlige koordinator.
7. Det Europæiske Råd er fortsat overbevist om, at en uvildig overvågningsmekanisme vil kunne hjælpe begge parter til at komme videre med deres bestræbelser, og opfordrer dem indtrængende til at overveje forslagene om at tage imod observatører. Den Europæiske Union og medlemsstaterne er rede til at deltage i en sådan mekanisme.
8. Den Europæiske Union er fast besluttet på at gøre en indsats sammen med parterne, landene i regionen, USA, FN og Rusland med henblik på at finde en løsning på grundlag af FN's Sikkerhedsråds resolution 242, 338 og 1379 og principperne fra Madrid-konferencen, Oslo-aftalen og efterfølgende aftaler, der vil gøre det muligt for to stater, Israel og Palæstina, at eksistere i fred og sikkerhed og spille deres retmæssige rolle i regionen. Den højtstående repræsentant, Javier Solana, vil fortsætte sine konsultationer med samtlige involverede internationale aktører.
9. I konflikten mellem Israel og Palæstina er det overordnede mål dobbelt: på den ene side en oprettelse af staten Palæstina som en demokratisk, levedygtig og uafhængig stat og afslutning af besættelsen fra 1967 og på den anden side Israels ret til at eksistere inden for trygge og sikre grænser, der garanteres af det internationale samfund og navnlig af de arabiske lande.
10. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med det nylige initiativ fra kronprins Abdullah af Saudi-Arabien, der bygger på princippet om fuld normalisering og fuld tilbagetrækning i overensstemmelse med FN's resolutioner og udgør en enestående chance, der må udnyttes til at tilvejebringe en retfærdig, varig og samlet løsning på den arabisk-israelsk konflikt. Det sætter sin lid til, at Den Arabiske Liga på sit forestående topmøde i Beirut går videre med dette initiativ, og at Israels regering og det israelske folk vil reagere positivt.

11. Det Europæiske Råd anerkender og påskønner det utrættelige arbejde for fred, der gøres inden for fredsbevægelserne i det israelske og det palæstinensiske samfund, og støtter de direkte kontakter og den dialog, som de to parter har etableret.

12. Den Europæiske Union vil i forlængelse af sin nuværende indsats yde et vægtigt økonomisk bidrag til at skabe fred i regionen for at forbedre levevilkårene for det palæstinensiske folk, konsolidere og støtte Den Palæstinensiske Myndighed, styrke det økonomiske grundlag for den fremtidige stat Palæstina og fremme udvikling og regional økonomisk integration. Med henblik herpå er Den Europæiske Union rede til at bidrage til genopbygningen af den palæstinensiske økonomi som en integrerende del af den regionale udvikling.

13. Den Europæiske Union er fortsat overbevist om, at varig fred i Mellemøsten forudsætter en helhedsløsning.

DET EUROPÆISKE RÅD I BARCELONA
DEN 15.-16. MARTS 2002

DEL III

Bidrag til drøftelserne

INDHOLD

Rådet (økonomi og finans).....	2
Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik)	13
Rådet (det indre marked, forbrugerpolitik og turisme).....	19
Rådet (miljø)	27
Liste over dokumenter/rapporter til Det Europæiske Råd.....	40

RÅDET (ØKONOMI OG FINANS)

Den 5. marts 2002

Nøglespørgsmål vedrørende de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker i 2002

I. INDLEDNING

1. EU har en veldefineret **strategi for den økonomiske politik**, der er baseret på vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske foranstaltninger og fortsatte fremskridt med økonomiske reformer. Den giver mulighed for at tage hensyn til skiftende økonomiske betingelser på kort sigt, samtidig med at økonomiens produktionskapacitet på mellemlang sigt bevares og styrkes.
2. Den vellykkede indførelse af **eurosedler og -mønter** markerer det afsluttende skridt hen imod Den Europæiske Monetære Union og har skabt et fælles valutaområde med over 300 mio. mennesker. Euroen står for et vigtigt bidrag til stabiliteten i det internationale monetære system og verdensøkonomien og virker samtidig som en ansporing til mere dybtgående integration og virkeliggørelse af "mere Europa"-tanken.
3. Det forhold, at euroen nu er blevet bragt i omløb, vil fremskynde integreringen af økonomierne i euroområdet og bidrage til at skabe nye investeringsmuligheder, øget vækst og kraftigere jobskabelse. Fremskridtene hen imod en mere fuldstændig integration og interdependens kræver endvidere styrkelse og fortsat implementering af strategien for EU's økonomiske politik.
4. Det Europæiske Råd må på mødet i Barcelona arbejde på at styrke det operationelle grundlag for Den Økonomiske og Monetære Union og på fuldførelsen af det indre marked. Målet er en **koordineret indsats**, hvor der lægges vægt på klare nationale forpligtelser, når det drejer sig om at lægge grunden til vækst på mellemlang og lang sigt i Europa. **Signaler** for den økonomiske politik må nu mere end nogensinde være **klare, utvetydige og understøttet af en resolut implementering**. Der må ubetinget vilje til, hvis der for alvor skal sikres et varigt økonomisk opsving. Dette betyder i sidste ende at gøre det økonomiske reforminitiativ, der blev indledt i Lissabon og videreudviklet i Stockholm, overbevisende og slagkraftigt og at bevare troværdige makroøkonomiske rammer.

5. **De overordnede retningslinjer** for de økonomiske politikker er kernen i EU-koordineringen af de økonomiske politikker. Disse retningslinjer skal være præcise, koncentrere sig om de vigtigste udfordringer, Unionen står overfor, med særlig fokus på euroområdet, hvor der er mest behov for koordinering, og bidrage til at sikre, at foranstaltninger, der vedtages inden for alle Fællesskabets økonomiske koordinationsprocesser, er forenelige hermed.

II. ØKONOMISKE RAMMER OG PERSPEKTIVER

6. Den aktuelle **økonomiske kontekst** er et begyndende globalt opsving efter den bratte nedtur i 2001. Nogle hovedindikatorer viser så småt, at den økonomiske situation er ved at blive stabiliseret, og der er tegn på, at den økonomiske aktivitet er ved at stabiliseres. Der er dog usikkerhed om, hvornår bedringen vil indfinde sig, og hvor omfattende og holdbar, den vil være, og der er fortsat risiko for nedadgående tendenser.
7. **Den makroøkonomiske politiks reaktion på nedgangen** har været hurtig og resolut. De monetære myndigheder har nedsat rentesatserne, da der ikke var udsigt til inflationspres, og finanspolitikken har spillet sin rolle via de automatiske stabilisatorer, der i betydelig grad bidrager til at afbøde svingningerne i produktionsstigningen. Den økonomiske politiks hurtige reaktion, sunde grundlæggende principper og genoprettelse af tilliden skaber et **grundlag for økonomisk bedring**. Udsigterne til en vedvarende bedring må styrkes ved, at der iværksættes strukturelle reformforanstaltninger med henblik på at øge mulighederne for vækst.

III. DEN EUROPÆISKE UNIONS STRATEGI FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK

1. Den makroøkonomiske politik

8. Euroområdet er en monetær union, der er underlagt en fælles og uafhængig penge- og valutapolitik og decentraliserede, men koordinerede finanspolitikker. Der er derfor et behov for at gøre fremskridt hen imod
- at forbedre **overvågningen og evalueringen af de økonomiske trends** i euroområdet. Det betyder, at der må gøres en større indsats for at forbedre og harmonisere de metoder, der anvendes ved udarbejdelsen af statistikker og indikatorer for euroområdet.

- at gennemføre en **systematisk analyse af områdets policy-mix** med henblik på at vurdere penge- og valutapolitikken og finanspolitikernes virkninger på den økonomiske udvikling i euroområdet, herunder inflation, lønudvikling, investeringer samt eurovekselkurser.
- at styrke de allerede eksisterende mekanismer inden for Euro-gruppen for **koordinering af den økonomiske politik, og navnlig af finanspolitikken**.

9. Koordineringen af finanspolitikkerne er baseret på en forpligtelse til at opnå den budgetstabilitet og følge de spilleregler, der er fastlagt i **stabilitets- og vækstpakken**. Medlemsstaterne vil fastholde det mellemfristede mål om et budget, der er tæt på balance eller i overskud, eller respektere dette mål senest i 2004.

De automatiske stabilisatorer skal have mulighed for at virke symmetrisk, både ved opgang og nedgang, når blot grænsen på 3% af BNP ikke overskrides ved nedgang. Dette betyder navnlig, at man i de ekspansive faser bør kunne høste det fulde udbytte af væksten.

Medlemsstaterne kan kun gøre brug af skøn, hvis de har skabt den nødvendige manøvreremargin.

10. Der bør gøres en større indsats og koordineres bedre, hvad angår de offentlige finansers **kvalitet og holdbarhed på lang sigt**:

- **kvalitet** betyder at tilvejebringe den struktur i de offentlige indtægter og udgifter, der er nødvendig for at kunne sikre sunde og holdbare offentlige finanser, samtidig med at EU-økonomiernes vækstmuligheder øges. På denne baggrund må skattereformer og reformer af det offentlige forbrug tage sigte på at skabe forudsætninger for at fremme beskæftigelsen og investeringerne, samtidig med at det mellemfristede mål om en budgetstilling, der er tæt på balance eller i overskud, fastholdes.
- **holdbarhed** kræver en tværfaglig strategi, der kan takle følgerne af den aldrende befolkning, herunder behov for sundhedspleje, samtidig med at det sikres, at de offentlige finanser i Europa er solvente på lang sigt. Strategien bør baseres på yderligere nedbringelser af den offentlige gæld, forøgelse af beskæftigelsesfrekvenserne og reformer af selve pensionssystemerne.

2. Strukturreformpolitik

2.1. Produktmarkedsreformer

11. Foranstaltninger til at liberalisere, åbne, integrere og skabe konkurrence på de europæiske markeder for varer og tjenester er med til at skabe et virkeligt fleksibelt produktionssystem, der kan dirigere ressourcerne derhen, hvor de kan udnyttes bedst, og således fremme produktionen, beskæftigelsen, indkomstniveauet og velstanden. Denne overbevisning deles af alle EU-medlemsstaterne og er grundtanken i den ambitiøse økonomiske reformdagsorden, der blev fastlagt på topmødet i Lissabon.
12. Medlemsstaternes økonomiske reformer kan gøres mere effektive gennem koordination, og ved at de fremskyndes, så alle når op på niveauet i de lande, der har de bedste resultater. En politik for samtidige strukturreformer vil, hvis den anvendes konsekvent, give følgende fordele
 - den sætter Den Økonomiske og Monetære Union i stand til at klare chok udefra, idet den øger markedernes fleksibilitet
 - vigtige synergier udnyttes
 - optimal ressourceallokering baseret på liberaliseringstiltag iværksat i fællesskab
 - flaskehalse og markedsforstyrrelser undgås
 - det sikres, at europæiske virksomheder konkurrerer på lige fod.

Det er endvidere vigtigt at forbedre skatteforholdene ved at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne om at begrænse skadelige skatteordninger og bekæmpe skattesvig.

Reformer inden for netværksindustrierne

13. Der er gjort pæne fremskridt hen imod liberalisering af netværksindustrierne, men der er stadig lang vej igen:

- der er ikke gjort lige store **fremskridt i liberaliseringen** i alle medlemsstaterne
- mulighederne for samhandel inden for Fællesskabet er begrænsede: der er fortsat **hindringer for at komme ind på** de nationale markeder, der er kun gjort få fremskridt hvad angår **sammenkoblinger**, og udvekslinger mellem medlemsstaterne er generelt få og sjældne.

14. De sektorer, hvor det haster mest med nye reformforanstaltninger, er energi og transport. Liberaliseringsstrategier må sondre mellem to klart adskilte aspekter: sammenkobling og effektiv liberalisering. Liberaliseringsstrategierne må også tage hensyn til, at netværksindustrierne varetager forsyningspligt opgaver. Det er derfor af afgørende betydning, at reguleringerne er velgennemtænkte.

A. Sammenkoblingsinfrastruktur

El og gas

- der skal på forårstopmødet vedtages tidsbestemte mål for fysisk sammenkobling mellem medlemsstaternes netværk, der er tilstrækkelige til at markere et reelt fremskridt hen imod det fælles energimarked, samt fastsættes de nødvendige rammer for at muliggøre udviklingen af den relevante infrastruktur. Finansieringsbehovene bør fortrinsvis dækkes af de involverede virksomheder.
- der bør sikres tredjeparter lige adgang til netværkene.

Luftransport

- arbejdet med initiativer, der tager sigte på at skabe et fælles europæisk luftrum inden 2004, bør fortsættes aktivt, også under hensyn til betydningen af Fællesskabets deltagelse i Eurocontrol.

Transeuropæiske net

- foranstaltningerne i den lovgivningspakke, Kommissionen godkendte den 20. december, bør tages op til aktiv overvejelse, herunder forslagene om udviklingen af infrastrukturprojekter og ændringer i finansieringssystemerne for de transeuropæiske net som følge af budgetmæssige begrænsninger.

B. Effektiv liberalisering

El og gas

- der bør på forårstopmødet fastsættes en ambitiøs tidsplan for [virksomheders]¹ adgang til frit valg af leverandør.

Jernbanetransport

- "anden jernbanepakke", der skal indfase konkurrence i forbindelse med levering af tjenesteydelser, bør tages op til aktiv overvejelse på grundlag af en vurdering af første pakke.

C. Forsyningspligtydelser

Liberalisering af markederne skulle sikre en effektiv konkurrence og opfyldelse af forsyningspligten (lige adgang, kontinuitet i betjeningen, sikkerhed for brugerne). En sådan pligt kan pålægges, men må under ingen omstændigheder føre til markedsforvridninger. Det står under overholdelse af traktatens bestemmelser medlemsstaterne frit for at definere forsyningspligtydelser og at fastlægge, hvordan de skal organiseres.

¹ **Bemærkning fra formandskabet:** Der var ikke enighed i Rådet om udformningen af sætningen om effektiv liberalisering af energisektoren.

Forbedring af iværksætterklimaet

15. Virkelig og effektiv konkurrence på markederne er en hjørnesteen i den økonomiske reformproces. Konkurrence giver disciplin og incitamenter til at sikre større økonomisk effektivitet og styrke Den Europæiske Unions konkurrenceevne.

Det er derfor vigtigt at styrke **konkurrencemyndighedernes** kapacitet med henblik på tilpasning til ændringerne i Den Europæiske Unions økonomiske struktur i en stadig mere globaliseret verden.

16. Mindre og mere målrettet statsstøtte er en central bestanddel af målet om effektiv konkurrence i hele Den Europæiske Union. Med henblik herpå bekræfter Unionen på ny, at medlemsstaterne har forpligtet sig til at nedskære statsstøtten udtrykt i procent af BNP inden 2003, at søge at afskaffe støtte, der (konkurrencemæssigt) virker mest fordrejende, at rette støtten mod mere horisontale og fælles mål, herunder samhørighedsmål, og sætte den ind, der hvor der klart er påvist markedssvigt.

Unionen understreger også på ny behovet for, at både Kommissionen og medlemsstaterne gør systemet mere gennemsigtigt.

17. **Iværksætterkulturen** bør fremmes ved at nedbringe administrative og lovgivningsmæssige hindringer til et absolut minimum. Der bør fastlægges standarder, der forkorter den tid, der kræves til etablering af SMV'er, og der vil blive fastlagt en handlingsplan med henblik på at forbedre og forenkle de lovgivningsmæssige rammer i overensstemmelse med Mandelkernrapportens konklusioner. Det europæiske charter om små virksomheder bør implementeres yderligere. Det er desuden væsentligt at forbedre virksomhedernes skatteforhold.
18. God "**corporate governance**" er en nøgle til økonomisk effektivitet. Dens gunstige virkninger for virksomhedsledelse, tilliden, investeringer og kapitalstrømme er velkendte. Rådet opfordrer medlemsstaterne til at tage skridt til at sikre gennemsigtighed i virksomhedsledelse og regnskaber og at beskytte aktionærer og andre stakeholders.

19. **Inkorporeringen og den effektive gennemførelse af fællesskabsdirektiver** skal fremskyndes i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Stockholm. Gennemførelsen af et virkeligt indre marked kræver hurtigere fremskridt med at integrere markederne for tjenesteydelser, en yderligere åbning af markedet for offentlige indkøb, mere udbredt anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse og fremskyndelse af arbejdet med produktstandarder.

2.2. Reformen af kapitalmarkederne og sektoren for finansielle tjenesteydelser

20. Disse reformer bør først og fremmest tage sigte på at fremskynde **integreringen af de finansielle markeder** og at opnå det fulde udbytte af en effektiv kanalisering af opsparingen ved at nedbringe omkostningerne ved at få adgang til kapital med henblik på at fremme investeringerne i EU. Kernen i disse bestræbelser er handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser, hvis delforanstaltninger skal lovfæstes inden 2005, idet alle berørte parter bør gøre alt for at der kan blive etableret et integreret marked for værdipapirer inden udgangen af 2003. I denne forbindelse er der også behov for at øge effektiviteten af grænseoverskridende clearings- og afviklingsordninger på europæisk plan.
21. Vejen til integrering af de finansielle markeder er at kombinere gensidig anerkendelse i retlige spørgsmål under anvendelse af oprindelseslandsprincippet med en harmonisering af de etiske regler, der er af afgørende betydning for beskyttelse af investorerne. Følgende skæringsdatoer bør overholdes:
- Rådets og Europa-Parlamentet bør godkende følgende i 2002:
 - direktivet om markedsmisbrug
 - direktivet om brug af sikkerhedsstillelse
 - forordningen om fastlæggelse af IAS-standarder i EU
 - direktivet om forsikringsformidling
 - udkastet til direktiv om prospekter
 - udkastet til direktiv om finansielle konglomerater
 - udkastet til direktiv om arbejdsmarkedsorienterede pensioner.
 - færdiggørelse og godkendelse af de direktivudkast, som Kommissionen skal forelægge, om overtagelsestilbud og om opgradering af kravene om regelmæssig rapportering og af investeringsservicedirektivet.

22. **Risikovillig kapital** er endnu en prioritet på dagsordenen. Etaperne i handlingsplanen for risikovillig kapital bør til dels være tilbagelagt inden 2003 med henblik på at fjerne resterende hindringer for etableringen af et virkeligt europæisk marked for risikovillig kapital.
23. Hvor effektive disse initiativer vil være, afhænger af indførelsen af en **hurtigere lovgivningsprocedure** gennem implementering af Lamfalussy-rapportens reformforslag.

2.3. Arbejdsmarkedsreformer

24. Den politiske indsats bør fokusere på en modernisering af arbejdsmarkedet med henblik på at understøtte jobskabelsesprocessen. EU har sat sig selv krævende mål, og der er endnu meget, der skal gøres: **øge udbuddet af arbejdskraft**, sikre, at enhedslønomkostningerne er forenelige med de europæiske økonomiers **fortsatte konkurrenceevne** og kan stimulere til større efterspørgsel efter arbejdskraft, samt opnå **bedre overensstemmelse mellem arbejdskrafts-udbuddet og -efterspørgslen**.
25. Den europæiske økonomis jobskabelseskapacitet har bedret sig betydeligt i de sidste par år, idet arbejdsløshedsprocenten er blevet betydelig nedbragt. Den voldsomme vækst i anden halvdel af 1990'erne, fremskridtene med hensyn til visse aspekter af arbejdsmarkedets funktion, koordinering af de økonomiske politikker og en moderat lønudvikling har medvirket til at fremkalde denne ændring. Rådet noterer sig de **fremskridt**, der er gjort inden for følgende områder:
- **aktive arbejdsmarkedspolitikker**. Der har været fulgt en præventiv strategi, der har sat fokus på beskæftigelsesegnetheden hos grupper, der har været forhindret i at komme ind på arbejdsmarkedet, især som følge af ringe kvalifikationer. Bestræbelserne bør fortsættes. Samtidig bør der foretages en evaluering med henblik på at målrette disse politikker bedre.
 - **nedbringelse af skatten på arbejde**. EU har som helhed nedbragt de skattemæssige incitamentter til ikke at arbejde under særlig hensyntagen til jobs for lavt kvalificerede.

26. Der må dog **fortsat gøres en indsats** på følgende områder:

- **skatteforanstaltninger** med henblik på at øge arbejdskraftefterspørgslen og arbejdsmarkedsdeltagelsen
- **indkomstoverførselsordningerne** skal være indrettet sådan, at det kan betale sig at arbejde, og jobsøgningsprocessen skal fremmes med henblik på at holde modtagerne fri af fattigdoms- og ledighedsfælder. Følgende områder står til at skulle reformeres: overførselsindkomsternes konditionalitet, kriterierne for at opnå ydelser og bestemmelserne om, hvor længe sådanne ydelser kan modtages, dækningsgraden, sociale ydelser forbeholdt personer i beskæftigelse, brugen af skattelempelser, de administrative systemer og strammere forvaltning
- **løndannelsessystemer**. For at sikre EU's konkurrenceevne og forbedre beskæftigelsen på tværs af kvalifikationer og geografiske områder er det af afgørende betydning, at arbejdsmarkedets parter og overenskomstforhandlingssystemerne tager højde for sammenhængen mellem lønudvikling og arbejdsmarkedsvilkår og derved muliggør en større differentiering af lønningerne i forhold til produktivitetsudvikling og kvalifikationsforskelle
- **forbedring af arbejdsmarkedets effektivitet**. Der opstår ofte situationer, hvor der samtidig er en høj arbejdsløshedsprocent og mangel på arbejdskraft. Et af de bedste midler til at sikre størst mulig overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel er at øge arbejdstagernes erhvervsmæssige og geografiske mobilitet, f.eks. ved at øge gennemsløgheden og forbedre metoderne til gensidig anerkendelse af erhvervsuddannelsessystemer og at øge den nuværende arbejdsstyrkes opøvelse i vidensamfundets færdigheder. Uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer spiller en vigtig rolle i forbindelse med forbedring af arbejdsmarkedets effektivitet
- **aktiv aldring**. Det bør gøres mindre tiltrækkende at gå på førtidspension og der bør gøres en øget indsats for at forbedre ældre arbejdstageres muligheder på arbejdsmarkedet, f.eks. ved at indføre ordninger for delvis pensionering
- hindringer for og manglende incitamenter til **kvindernes arbejdsmarkedsdeltagelse**, f.eks. ved bedre muligheder for børnepasning
- **arbejdsmarkedslovgivning**. Der bør foretages en vurdering af de omkostninger, der er forbundet med at udarbejde arbejdskontrakter og bringe dem til ophør med henblik på at skabe den rette balance mellem fleksibilitet og social beskyttelse.

27. De ovenfor skitserede nøgleelementer bør tages op både i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og i beskæftigelsesretningslinjerne, samtidig med at der tages behørigt hensyn til andre spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med revisionen af Luxembourg-processen.

3. Den information- og videnbaserede økonomi

28. Der bør lægges flere kræfter i **e-Europa-initiativet**. Udviklingen af bredbåndsnettet bør fremskyndes ved yderligere at tilskynde til konkurrence mellem lokale telekommunikationsnet.
29. **Forskning og udvikling og innovation** er en afgørende drivkraft for det videnbaserede samfund. Bestræbelserne på at fremme FoU og innovation, især FoU inden for erhvervslivet, må styrkes gennem en integreret strategi, herunder øget konkurrence på produktmarkederne, bedre adgang til risikovillig kapital, bedre beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og bedre netværkssamarbejde og teknologiformidling.
30. **Nye grundlæggende færdigheder og undervisningsmetoder** med henblik på at forbedre den nuværende skolegeneration på videnssamfundet bør udvikles yderligere.

4. Bæredygtig udvikling

31. Den nuværende vækst må under ingen omstændigheder undergrave vækstmulighederne for fremtidige generationer. Økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn bør alle tages med i medlemsstaternes og Den Europæiske Unions udformning og koordinering af den økonomiske politik. Rådet henstiller kraftigt, at der gøres brug af markedsinstrumenter i forbindelse med EU-strategien for bæredygtig udvikling.
32. Til opfølgning af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Göteborg bør der gøres en indsats for en korrekt prissætning, så priserne i højere grad afspejler de forskellige aktiviteters reelle sociale omkostninger.
33. Med henblik på at fremme bæredygtigheden bør politikkerne være mere sammenhængende. I den forbindelse er det væsentligt, at der foretages forudgående vurderinger af politikernes virkninger.
34. Det er nødvendigt at vedtage en passende ramme for en EU-energiskat sideløbende med de fremskridt, der gøres med henblik på at vedtage gennemførelsen af det indre marked for energi.

RÅDET (BESKÆFTIGELSE OG SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIK)

(den 7. marts 2002)

1. Det Europæiske Råd i Barcelona er det andet forårstopmøde, der behandler de mandater, der blev fastsat på De Europæiske Råd i Lissabon, Feira, Nice, Stockholm, Göteborg og Laeken med henblik på at nå Den Europæiske Unions strategiske mål for de kommende år: "at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed".
2. Det Europæiske Råd i Barcelona vil også skulle se på, hvilke fremskridt der er opnået med hensyn til gennemførelsen af den europæiske social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, der blev godkendt i Nice.
3. Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) den 7. marts 2002 har en meget positiv vurdering af de resultater, der er opnået inden for den europæiske beskæftigelsesstrategi siden dens igangsættelse i 1997 og er enig i, at det er en værdifuld proces såvel i perioder med økonomisk ekspansion som under mindre gunstige omstændigheder.
4. Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) har ligeledes en meget positiv vurdering af de fremskridt, der er gjort med hensyn til udarbejdelsen af den åbne koordinationsmetode, for at sikre pensionssystemernes bæredygtighed på lang sigt med henblik på en endelig bekræftelse af metoden på Det Europæiske Råd i Barcelona.
5. Formandskabet minder om, at Rådet:
 - ser positivt på Kommissionens sammenfattende rapport og konstaterer, at det er nødvendigt at styrke balancen, sammenhængen, **koordineringen og synkroniseringen mellem den sociale og den økonomiske dimension** inden for Lissabon-strategiens ramme gennem de instrumenter, der anvendes inden for disse to dimensioner, i overensstemmelse med den linje, der er afstukket af Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse i deres udtalelser.

Denne koordinering bør navnlig omfatte arbejdet med de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og den europæiske beskæftigelsesstrategi med henblik på at forbedre sammenhængen mellem disse to processer. Det vil derfor være nødvendigt at synkronisere tidsplanerne, men fortsat bibeholde processernes selvstændige karakter, og Det Europæiske Råd må på sit forårstopmøde lede disse processer sammenhængende og afbalanceret. Det Europæiske Råd vil derfor skulle fastsætte de politiske prioriteter, der skal udarbejdes i Rådets forskellige sammensætninger.

I forbindelse med den europæiske beskæftigelsesstrategi finder Rådet det ikke nødvendigt at fastsætte andre målsætninger end dem, der generelt blev angivet i Lissabon, og mener derfor, at den nye europæiske beskæftigelsesstrategi bør løbe indtil 2010 med en mellemliggende evaluering i 2006. Det er nødvendigt, at der sker en forenkling af processen - uden at denne dog svækkes - herunder navnlig en reduktion af antallet af beskæftigelsesretningslinjer. Den nye strategi skal under hensyntagen til resultaterne af den igangværende evaluering omfatte alle de positive elementer i Luxembourg-processen, der har gjort det muligt for alle medlemsstaterne at gøre fremskridt med hensyn til etableringen af fælles målsætninger og politikker under hensyntagen til deres specifikke karakteristika.

- Det fastholder, at **fuld beskæftigelse** er det vigtigste mål for den økonomiske politik og social- og arbejdsmarkedspolitikken, hvilket kræver, at der skabes flere og bedre arbejdspladser. Det er derfor nødvendigt fortsat at lægge megen vægt på reformer af beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikken. Det er ligeledes påkrævet at fjerne barrierer for at komme ind på arbejdsmarkedet, fremme aktive beskæftigelsespolitikker og fastholde den forebyggende tilgang og den individualiserede opmærksomhed over for de arbejdsløse for at undgå, at de kommer ud i langtidsledighed, og for at forbedre deres beskæftigelsesegnethed.

Understreger, at for at nå de målsætninger, der blev angivet i Lissabon, bør den europæiske beskæftigelsesstrategi tage særlig højde for de udfordringer, som EU må forudse på lang sigt, navnlig de udfordringer, der følger af befolkningens aldring. Den europæiske beskæftigelsesstrategi bør give alle mulighed for at deltage i arbejdslivet. Den bør ligeledes bidrage til at skabe et dynamisk og effektivt arbejdsmarked, hvor motiverede og uddannede arbejdstagere kan få et produktivt arbejde af høj kvalitet. Strategien bør derfor i passende omfang tilgodese politikker, der forbedrer såvel beskæftigelsesudbuddet som -efterspørgslen.

Der er derfor behov for at gøre fremskridt med hensyn til modernisering og reform af arbejdsmarkedet, styrke vores sociale sikringssystemer, for at de på den ene side tilgodeser de mennesker, der har behov for det, og på den anden side fremmer deltagelsen i arbejdslivet, støtte livslang læring for at sikre vidensamfundet og fremme politikker, der stimulerer og ikke svækker erhvervslivets jobskabelse.

- Det understreger vigtigheden af **kvalitet** i beskæftigelsen. Denne kvalitet, der ikke bør give anledning til nye stivheder på arbejdsmarkedet, vil gøre det muligt at forbedre beskæftigelsesniveauerne. Målsætningen om at skabe bedre job supplerer og styrker derfor målsætningen for at skabe flere job.
- Det understreger nødvendigheden af at styrke **arbejdsmarkedsparternes** rolle i moderniseringen af arbejdets tilrettelæggelse, i forbedringen af dets **kvalitet**, i erhvervsuddannelsen og i adgangen til beskæftigelse og mulighederne for at fastholde denne. Arbejdsmarkedets parter er medansvarlige for at finde en balance mellem fleksibilitet og sikkerhed i beskæftigelsen og gøre det muligt for virksomhederne at være tilpasningsdygtige. De bør navnlig spille en hovedrolle, når det drejer sig om at foregribe og udnytte forandringerne og nå frem til en ligevægt, som sikrer, at virksomhederne fungerer godt, samtidig med at arbejdstagernes interesser tilgodeses. Indførelsen af sociale topmøder er et afgørende fremskridt hen imod denne målsætning. Det, som arbejdsmarkedsparterne kan bidrage med i dette forum, vil uden tvivl være et yderst nyttigt redskab til at udbygge metoder, der egner sig til at styrke deres deltagelse i EØS.

Det bekræfter på ny nødvendigheden af at styrke den sociale integration og **kampen mod udstødelse** i overensstemmelse med, hvad der blev besluttet på Det Europæiske Råd i Nice, og mener til trods for dette fænomens tværfaglige karakter, at det bedste instrument til at opnå inddragelse er arbejde, hvorfor det er vigtigt, at der er et samarbejde mellem arbejdsformidlingerne og de sociale instanser, således at disse begge forbedrer beskæftigelsesegnetheden hos de mennesker, der er socialt udstødte. Beskæftigelse må altid foretrækkes frem for arbejdsløshed, men der bør være nogle minimumsbetingelser til stede, og beskæftigelsen bør give muligheder for at komme videre arbejdsmæssigt.

Det understreger betydningen af en fællesskabsstrategi til bekæmpelse af udstødelse og af medlemsstaternes godkendelse af de nationale planer. Det opfordrer ligeledes Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse til at fortsætte arbejdet med at få vedtaget præcise målsætninger for at reducere den sociale udstødelse, idet der tages hensyn til de indikatorer, der blev vedtaget i Laeken, og til fænomenets mange dimensioner.

- Det bekræfter ligeledes, at det er vigtigt, at der udarbejdes en strategi for social beskyttelse i forbindelse med **pensionernes** kvalitet og bæredygtighed, der støtter reformer af pensionssystemerne inden for rammerne af den **åbne koordinationsmetode**, med henblik på at bevare systemernes evne til at opfylde deres sociale mål, sikre finansiel bæredygtighed og tilpasse deres evne til at opfylde samfundets nye behov. For at nå disse mål ser det en stor værdi og nytte i de **fælles mål** og den **arbejdsmetode**, der er udarbejdet med henblik på bekræftelse på **Det Europæiske Råd i Barcelona**.
 - Det understreger nødvendigheden af at fortsætte arbejdet med at fremme **ligestilling mellem mænd og kvinder** og udarbejde foranstaltninger, der kan lette kvindernes adgang til og forbliven på arbejdsmarkedet og udelukke forskelsbehandling. Det er derfor vigtigt at udbygge de foranstaltninger, der skal fremme mulighederne for at forene familie- og arbejdsliv, navnlig ved oprettelse af pasningsordninger for børn og for andre plejekrævende personer. Det finder det ligeledes nødvendigt at skabe en integreret og tværfaglig tilgang med henblik på at afskaffe alle former for vold mod kvinder med samarbejde fra alle involverede politiske sektors side.
6. Formandskabet bemærker, at Rådet ser positivt på de fremskridt, der er opnået med hensyn til udarbejdelsen af **den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden**, og understreger vigtigheden af de initiativer, der er igangsat de seneste tolv måneder.
 7. Formandskabet konstaterer, at Rådet ser positivt på indholdet af **handlingsplanen vedrørende mobilitet og kvalifikationer** og er enig om at fremhæve betydningen af de tre udfordringer i denne plan: a) at forbedre den faglige mobilitet, b) at fremme den geografiske mobilitet og c) at oprette passende informationskanaler vedrørende beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder i EU. Det understreger derfor nødvendigheden af udvikling og anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer, herunder ikke formelle, investering i menneskelige ressourcer og en fortsættelse af bestræbelserne på at sikre livslang læring samt modernisering af de offentlige arbejdsformidlinger, og specielt Den Europæiske Arbejdsformidlingsservice (Eures-netværket).
 8. Formandskabet bekræfter Rådets tilslutning til den livslange lærings betydning med henblik på at hjælpe folk til at komme ind og forblive på arbejdsmarkedet og komme videre i deres arbejdsliv, navnlig den rolle som uddannelsessystemer, der er udviklet i et reelt arbejdsmiljø, spiller i den forbindelse.

9. Formandskabet bemærker, at Rådet fremhæver nødvendigheden af at øge **arbejdsmarkedsdeltagelsen for alle og lette ældre arbejdstageres frivillige forbliven på arbejdsmarkedet** som svar på udfordringen i forbindelse med befolkningens aldring. Arbejdsmarkedets parter har en grundlæggende rolle at spille ved fastlæggelsen af de nødvendige politikker. Det fremhæver endvidere, at førtidspension ikke mere bør være den umiddelbare reaktion ved problemer med virksomhedsomstruktureringer. Det er nødvendigt at give ældre arbejdstagere muligheder for at bevare deres arbejde, og Rådet mener, at fleksible modeller for arbejdstilrettelæggelsen (bl.a. deltid og fjernarbejde) og sikring af efter- og videreuddannelse er instrumenter, der bidrager til at virkeliggøre disse muligheder.

Formandskabet konstaterer endvidere, at Rådet vedtager den fælles rapport fra Kommissionen og Rådet med titlen "Forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme af aktiv aldring".

10. Som et nødvendigt supplement til de nævnte beskæftigelsesforanstaltninger fremhæver formandskabet betydningen af reformer af medlemsstaternes pensionssystemer med henblik på at **udformning af en gradvis og fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet**, der tilskynder til en frivillig forhøjelse af den reelle pensionsalder i overensstemmelse med den forøgede forventede levetid, letter en gradvis overgang fra fuld erhvervsdeltagelse til pension og stimulerer de ældres aktive deltagelse i det offentlige, sociale og kulturelle liv med henblik på at nå målsætningen om en **aktiv alderdom**.
11. Formandskabet fremhæver vigtigheden af den enighed, der blev opnået i forligsprocessen i forbindelse med afgørelsen om **tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet** med henblik på den fremtidige udarbejdelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi inden for rammerne af Lissabon-processen, og understreger institutionernes vilje til gøre informationen om strategiens resultater mere gennemsigtig og tilgængelig for de europæiske borgere og de mest interesserede grupper med særlig vægt på den regionale og lokale dimension.
12. Formandskabet konstaterer, at Rådet tilslutter sig den fælles rapport fra Udvalget for Social Beskyttelse og Udvalget for Økonomisk Politik om principper for omsorg og sundhedsmæssig hjælp til ældre, for at man skal kunne sikre alle adgang til sundhedsydelser af høj kvalitet, for at sundhedssystemernes gennemsigtighed og kvalitet skal blive styrket, og for at den reformproces skal fortsætte, der er indledt med henblik på at gøre omkostningernes udviklingstakt forenelig med en forbedring af de offentlige finansers kvalitet, og som skal gøre det muligt at sikre en passende finansiering af lægehjælp, med alle involverede aktørers nødvendige samarbejde og deltagelse.

Der er derfor enighed om, at det er nødvendigt at indlede og videreudvikle et samarbejde mellem medlemsstaterne i 2002 og 2003 på de områder, hvor der forud for deres fastlæggelse bør foregå en udveksling af god praksis og information samt en diskussion af de fælles udfordringer på europæisk plan, der kan indebære en ekstra nytteværdi med henblik på at nå målene i Lissabon-strategien.

RÅDET (DET INDRE MARKED, FORBRUGERPOLITIK OG TURISME)

(den 1. marts 2002)

RÅDET,

som henviser til det nye strategiske mål for Den Europæiske Union, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Lissabon, og som ønsker at bidrage til Det Europæiske Råds kommende møde i Barcelona,

som ser med tilfredshed på de fremskridt, der allerede er gjort i form af økonomiske reformer vedrørende åbning af markedet og lavere forbrugerpriser under hensyntagen til forsyningspligten og kvalitetsaspektet i forbindelse med forsyningspligttydelser,

som imidlertid noterer sig, at det i den nuværende økonomiske situation er vigtigt at give nye impulser til produktmarkedsreformer, især på de områder, hvor fremskridtene har været små, på grundlag af den stabilitet, der er en følge af den vellykkede indførelse af euroen, for at nå de mål, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Lissabon,

som understreger behovet for at styrke erhvervslivets og forbrugernes tillid til markeder, varer og tjenester,

som minder om, at det indre marked, hvis det skal fungere efter hensigten, må bidrage til traktatens mål om at fremme en harmonisk og bæredygtig udvikling af Fællesskabet som helhed og styrke den horisontale integration af økonomisk, social og territorial samhørighed,

som understreger betydningen af velfungerende markeder med henblik på den forestående udvikelse af Den Europæiske Union,

som minder om sit bidrag til Det Europæiske Råd i Göteborg vedrørende en strategi for integration af bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse i politikkerne vedrørende det indre marked¹,

¹ 8970/01 MI 82 ENV 237.

som minder om de aspekter vedrørende det indre marked, der er medtaget i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2001,

som henviser til den kommende revision og ajourføring af Kommissionens strategi for det indre marked,

som baserer sig på medlemsstaternes og Kommissionens årsrapporter om produkt- og kapitalmarkedernes funktionsmåde i forbindelse med Cardiff-processen,

som videreudvikler sit bidrag af 31. januar 2002 om centrale spørgsmål i de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2002 for så vidt angår det indre marked¹, og som tager hensyn til relevante aspekter vedrørende det indre marked i Kommissionens meddelelse til Det Europæiske Råds forårsmøde i Barcelona med titlen "Lissabon-strategien - gennemføre forandringer"²,

HAR VEDTAGET FØLGENDE KONKLUSIONER:

Skabelse af optimale betingelser for virksomhederne

1. Rådet (det indre marked, forbrugerpolitik og turisme) understreger, at der er behov for at træffe afgørende foranstaltninger til at gennemføre den reformdagsorden, der er vedtaget på skiftende møder i Det Europæiske Råd med henblik på yderligere at forbedre det indre marked som et dynamisk erhvervsklima.
2. Medlemsstaterne bør fortsætte deres bestræbelser på at nedbringe den samlede **statsstøtte**, især ad hoc-støtten, og rette den mod horisontale mål af fælles interesse, herunder økonomisk og social samhørighed. Kommissionen opfordres med henblik herpå til fortsat regelmæssigt at levere oplysninger gennem statsstøtterejestret og resultattavlen.
3. Der bør aktivt tilstræbes en modernisering af **konkurrencereglerne**, således at forslaget herom kan godkendes af Rådet i slutningen af 2002. Konkurrencereglerne skal gennemføres på en sammenhængende måde af Kommissionen og af effektive, uafhængige nationale konkurrencemyndigheder.

¹ 5753/02 MI 12 ECOFIN 37.

² KOM(2002) 14 - 5654/02.

4. Indsatsen for at fremme en hurtig vedtagelse i Rådet og Europa-Parlamentet af lovgivningspakken om **offentlige indkøb** skal intensiveres. Rådet opfordrer navnlig Kommissionen til at fortsætte arbejdet for at lette SMV's adgang til markederne for offentlige indkøb.
5. På baggrund af den høje prioritet, som Rådet og Kommissionen giver **en forenkling og forbedring af de lovgivningsmæssige rammer**, og under hensyntagen til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Laeken, opfordrer Rådet Kommissionen til at forelægge sin handlingsplan i første halvår 2002 under hensyntagen til navnlig Mandelkern-Gruppens rapport¹. Fællesskabet og medlemsstaterne bør intensivere den igangværende indsats for at forenkle og modernisere lovgivning og administrative procedurer, der har indvirkning på virksomhederne og forbrugerne på fællesskabsplan, nationalt plan og regionalt plan. Endvidere bør retsakter på såvel fællesskabsplan som nationalt plan være ledsaget af en lovgivningsmæssig konsekvensvurdering.
6. Afskaffelsen af tilbageværende **tekniske handelshindringer** bør fortsættes mere intensivt. Der bør udarbejdes en særlig resultattavle, der klart viser de tekniske handelshindringer, der er tilbage, og de medlemsstater, hvor de fortsat findes, samt fremskridtene inden for standardiseringsarbejdet.

Med hensyn til **standardisering** har Rådet vedtaget særskilte konklusioner den 1. marts 2002, hvor der tages hensyn til den strategiske betydning af standardisering for gennemførelsen af forskellige fællesskabspolitikker og nødvendigheden af snarest at overveje en opfølgning af Kommissionens rapport fra september 2001². Standardiseringsorganerne bør især prioritere opstillingen af mål med henblik på at forbedre deres effektivitet og udvikle et gradueret system af nye produkter.

Kommissionen opfordres til snarest muligt at forelægge en rapport om gennemførelsen af Rådets resolution af 28. oktober 1999 om **gensidig anerkendelse**³ samt overveje, hvordan man kan fastlægge de områder, hvor gensidig anerkendelse er mest relevant, og de områder, hvor harmonisering er mest relevant.

¹ 14564/01 MI 195 POLGEN 33.

² KOM(2001) 527 - 12172/01 MI 139 ECO 255 + COR 1.

³ EFT C 141 af 19.5.2000, s. 5.

7. Rådet afventer den rapport, som Kommissionen vil forelægge om spørgsmålet om konsumption af varemærkerettigheder som svar på Europa-Parlamentets beslutning af 3. oktober 2001.
8. En forbedring af det indre marked for **tjenesteydelser** er en afgørende strategisk udfordring for Fællesskabet. Konkurrencen bør styrkes i tjenesteydelsessektoren og støttes af en fjernelse af hindringerne for handel over grænserne og markedsadgang. I den forbindelse opfordrer Rådet Kommissionen til snarest muligt at forelægge den lovede opfølgning af Kommissionens meddelelse med titlen "En strategi for tjenester i det indre marked"¹ og anmoder medlemsstaterne om at samarbejde med Kommissionen i den forbindelse.
9. Der er behov for en yderligere indsats for at fjerne hindringer for **etableringsretten** for fysiske og juridiske personer og for **levering af liberale tjenesteydelser og tekniske tjenesteydelser over grænserne**. Der bør også træffes foranstaltninger til fremme af en forbedret mobilitet inden for EU. Med henblik herpå bør der gives prioritet til det forslag til direktiv om gensidig anerkendelse af akademiske og erhvervsmæssige kvalifikationer, som Kommissionen forventes at forelægge i nærmeste fremtid.
10. Fuldstændig gennemførelse af den samlede lovgivning vedrørende det indre marked er en retlig forpligtelse for alle medlemsstater og en forudsætning for, at det indre marked kan fungere efter hensigten. Selv om der i de senere år er gjort fremskridt med hensyn til at nå dette mål, bør medlemsstaterne styrke deres forpligtelse til en fuldstændig og rettidig **gennemførelse af lovgivningen for det indre marked** og en hurtigere nedbringelse af antallet af ikke-gennemførte retsfor skrifter i overensstemmelse med det midlertidige gennemførelsesmål på 98,5% på tidspunktet for Det Europæiske Råd i Barcelona, således som det blev fastlagt i Stockholm.

I forbindelse med vurderingen af de opnåede resultater bør Det Europæiske Råd i Barcelona overveje, hvilke yderligere foranstaltninger der skal træffes. Kommissionen opfordres også til konsekvent at fortsætte sin indsats som garant for korrekt **anvendelse** og effektiv **håndhævelse** af fællesskabslovgivningen, herunder gennem omgående og effektiv retsforfølgelse af overtrædelser.

¹ KOM(2000) 888 - 5224/01 MI 3.

Opbygning af tillid til markeder, produkter og tjenester

11. Virksomhedernes og forbrugernes tillid til varer og tjenesteydelser samt til markedernes funktionsdygtighed er en væsentlig forudsætning for erhvervsudviklingen i det indre marked. **Forbrugernes tillid til handel over grænserne, herunder e-handel**, vil blive styrket af åbne og tilgængelige markeder og bør fremmes ved øget forbrugerbeskyttelse, ved lettere adgang til oplysninger og til relevante retlige og andre tvistbilæggelsesmekanismer, ved at **sikre høj kvalitet og sikkerhed for varer og tjenesteydelser** og ved regelmæssig **kontrol med prisudviklingen**.
12. Der bør lægges vægt på en effektiv opfølgning af **Kommissionens grønbog om forbrugerbeskyttelse**¹.

Arbejdet med forslaget til forordning om salgsfremmende foranstaltninger bør fortsætte².
13. Med henblik på at forbedre de nuværende **problemløsningsmekanismer** for at styrke erhvervslivets og forbrugernes tillid til det indre marked har Rådet på samlingen den 1. marts 2002 vedtaget særskilte konklusioner om SOLVIT-initiativet³.
14. En fuldstændig og rettidig gennemførelse af **handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser** bør prioriteres. Indførelsen af euroen er en yderligere grund til, at det er vigtigt at nedbringe de omkostninger og den tid, der er forbundet med grænseoverskridende handelstransaktioner for forbrugere og virksomheder. I denne sammenhæng er gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 19. december 2001 om grænseoverskridende betalinger i euro⁴, den endelige vedtagelse af direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser⁵ samt en forbedring af sikkerheden ved brug af nye betalingsmidler af særlig vigtighed.
15. Rådet afventer med stor interesse Kommissionens kommende forslag vedrørende offentlige købstilbud.

¹ KOM(2001) 531 - 12613/01 CONSOM 81 MI 143 ENV 477.

² KOM(2001) 546 - 12614/01 MI 144 CONSOM 82 CODEC 993.

³ KOM(2001) 702 - MI 193 ECO 363; OJ L 331, 15.12.2001, s. 79.

⁴ EFT L 344 af 28.12.2001, s. 13.

⁵ Rådets fælles holdning i 12425/1/01 REV 1 CONSOM 79 ECOFIN 257 CODEC 965.

Forsyningsvirksomheder og netværksindustrier

16. Medens der gøres fremskridt med hensyn til at **åbne forsyningsvirksomheder og netværksindustrier** for konkurrence, er der behov for et fornyet tilsagn om at gennemføre de reformer, der blev opnået enighed om i Lissabon, således at det indre marked kan fungere mere effektivt inden for centrale sektorer under behørig hensyntagen til de konklusioner om forsyningspligtigheder, som Rådet vedtog den 26. november 2001¹.
17. Man bør prioritere en enighed på grundlag af forslagene om åbning og videreudvikling af **energimarkedene**, idet der tages hensyn til kravene om, at brugernes behov skal opfyldes, og behovet for gennemsigtighed på markedet ved hjælp af passende reguleringsinstrumenter med henblik på at gennemføre målet om at åbne markederne i disse sektorer.
18. Da det er vigtigt, at Fællesskabet tiltræder Eurocontrol, bør der arbejdes aktivt videre med **initiativerne til et fælles luftrum** med henblik på oprettelse af det fælles europæiske luftrum inden 2004.
19. I overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Stockholm og Laeken og i forlængelse af den første horisontale vurdering af resultaterne i **netværksindustrier, der leverer forsyningspligtigheder**, som Kommissionen har forelagt som led i Cardiff-processen², anmodes Kommissionen om at forelægge flere vurderinger.
20. Der bør træffes foranstaltninger til at sikre en effektiv **samtrafik og interoperabilitet**, især i de sektorer, hvor der konstateres underskud, såsom transport og energi. I denne forbindelse bør arbejdet med Kommissionens forslag om **transeuropæiske net**, bl.a. finansieringen heraf, intensiveres.

¹ 14866/01 MI 200 ECO 372 CONSOM 111.

² SEK(2001) 1998 - 15192/01 UEM 86 ECOFIN 397 MI 209 ADD 2.

Innovationspolitik

21. Der bør lægges særlig vægt på at **forbedre virksomhedernes, især SMV'ernes adgang til informations- og kommunikationsteknologier**, således at virksomhederne kan få den fulde fordel af de muligheder, som disse teknologier frembyder. Ifølge konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Stockholm bør sjette rammeprogram for forskning derfor gøre fuld brug af de nye instrumenter bl.a. til fremme af vidennet, integrerede projekter og fælles gennemførelse af nationale programmer inden for rammerne af programmets målrettede prioriteter, bl.a. under hensyn til behovet for at styrke samhørigheden og de små og mellemstore virksomheder.
22. Der bør fortsat gøres en indsats for at **fremme innovation, forskning og udvikling samt iværksætterånd især i SMV'er** og for at forbedre deres adgang til risikovillig kapital, herunder til start af nye virksomheder i de højteknologiske sektorer, gennem rettidig gennemførelse af handlingsplanen for risikovillig kapital. Der bør tilskyndes til en situation, der er gunstig for private investeringer i forskning og udvikling.
23. Under hensyntagen til konklusionerne fra flere møder i Det Europæiske Råd bør arbejdet med EF-patentet og brugsmodellen videreføres. Som det blev fastslået på Det Europæiske Råd i Laeken, bør **EF-patentet** være et fleksibelt instrument, der indebærer så få omkostninger som muligt, under hensyn til princippet om ikke-diskrimination mellem medlemsstaternes virksomheder, således at der sikres et højt kvalitetsniveau.
24. Der bør endvidere fortsat gøres bestræbelser for at skabe en sammenhængende og effektiv ramme for **ny teknologi**. Dette vil sætte virksomhederne i Fællesskabet i stand til at udnytte det fulde potentiale i bioteknologien, der er en central sektor, samtidig med at de tager behørigt hensyn til forsigtighedsprincippet, respekterer grundlæggende værdier og opfylder etiske og sociale krav. I denne forbindelse hilser Rådet Kommissionens nylige meddelelse om biovidenskab og bioteknologi velkommen.

Opmærksomheden bør i højere grad rettes mod det bidrag, som ny teknologi kan yde til beskæftigelsen, konkurrenceevnen og væksten i EU.

Gennemgang af de metoder, der er anvendt i forbindelse med Cardiff-processen for økonomiske reformer

25. Rådet opfordrer De Faste Repræsentanters Komité til nøje at gennemgå de metoder, der indtil nu har været anvendt i det årlige bidrag til Cardiff-processen med hensyn til aspekterne vedrørende det indre marked, og aflægge rapport til Rådet senest i september 2002.

RÅDET (MILJØ)

(den 4. marts 2002)

STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

I. Den globale dimension: forberedelse af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling

(den 26. august til 4. september 2002 i Johannesburg)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION

1. BEKRÆFTER PÅ NY, at bæredygtig udvikling kræver globale løsninger, der integrerer de økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner på en afbalanceret måde; ANERKENDER, at sunde politikker, demokratiske institutioner, retsstatsprincipperne og overholdelse af menneskerettighederne er forudsætninger for at opnå bæredygtig udvikling, og ERINDRER om den aftale, der blev indgået på Det Europæiske Råds møde i Göteborg om udvikling af den europæiske strategi for bæredygtig udvikling
2. UNDERSTREGER sammenhængen og komplementariteten mellem den interne og den eksterne dimension af strategien for bæredygtig udvikling, forpligtelserne til at øge indsatsen for yderligere at styrke disse indbyrdes forbundne dimensioner og BEKRÆFTER PÅ NY behovet for fuldt ud at gennemføre den interne dimension som aftalt i Göteborg som et middel til at bidrage til at løse globale miljømæssige problemer under hensyntagen til indvirkningen af EU's politikker på resten af verden
3. BEKRÆFTER PÅ NY, at EU bør spille en væsentlig rolle i forbindelse med den globale indsats for at opnå bæredygtig udvikling på alle niveauer
4. GENTAGER, at EU har til hensigt at fremme et handlingsorienteret resultat af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling og en effektiv implementering af resultaterne heraf ved at bygge på Agenda 21 og blandt andet Doha-dagsordenen for udvikling, konferencen om udviklingsfinansiering i Monterrey og de internationalt aftalte udviklingsmål og -målsætninger, navnlig dem i millenniumerklæringen.

EU ser frem til et resultat af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling, der både rummer globale politiske forpligtelser til bæredygtig udvikling og partnerskaber mellem regeringer, det civile samfund og den private sektor

5. BEKRÆFTER tilsagnet fra Göteborg om snarest muligt at nå FN-målet for offentlig udviklingsbistand på 0,7% af BNP og om at gøre konkrete fremskridt hen imod dette mål inden verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg i 2002, Rådets tilsagn om at ville vurdere de midler og den tidsplan, der skal gøre det muligt for hver af medlemsstaterne at nå De Forenede Nationers målsætning for udviklingshjælp om at yde 0,7% af BNP, samt dets løfte om at fortsætte indsatsen for at forbedre instrumenterne til udviklingssamarbejde, navnlig i de lande, der er ramt af kriser eller konflikter
6. MINDER OM, at bæredygtig udvikling er et primært mål både i vores interne og i vores eksterne politikker. Integration af bæredygtighedsdimensionen i bilaterale og multilaterale samarbejdsaftaler, som Den Europæiske Union indgår, blandt andet med nabolande i Middelhavsområdet og i Øst- og Centraleuropa, bør videreføres
7. UNDERSTREGER, at de vigtigste udfordringer for EU i forbindelse med den globale dimension af bæredygtig udvikling er følgende:
 - 1) Udryddelse af fattigdom og fremme af social udvikling samt sundhed
 - 2) At få globaliseringen til at fungere til gavn for bæredygtig udvikling
 - 3) Bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre
 - 4) Bevaring og bæredygtig forvaltning af natur- og miljøressourcer
 - 5) Styrkelse af styring med henblik på bæredygtig udvikling på alle niveauer, navnlig international styring af miljøet, herunder offentlig deltagelse
 - 6) Midler til gennemførelse heraf, herunder kapacitetsopbygning og teknologisk samarbejde
8. NOTERER SIG, at FN's generalsekretær vurderer, at selv om der er sket fremskridt i retning af bæredygtig udvikling siden UNCED, har fremskridtene været ujævne. Politikkerne og programmerne for bæredygtig udvikling har på alle niveauer ofte været ude af stand til på én gang at opfylde økonomiske, sociale og miljømæssige mål

9. UDTRYKKER TILFREDSHED MED, at Kommissionen har fremlagt meddelelsen: "Mod et globalt partnerskab for bæredygtig udvikling", der bidrager til at udvikle EU's strategi for bæredygtig udvikling ved at behandle EU's indsats for bæredygtig udvikling i et globalt perspektiv og foreslår strategiske elementer til en "global aftale" på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg. Disse elementer og EU's øvrige bidrag vil sammen med drøftelserne om bæredygtig udvikling på Det Europæiske Råd i marts 2002 i Barcelona - på baggrund af konklusionerne fra Göteborg - være med til at forberede EU's samlede politik for bæredygtig udvikling. Kommissionens meddelelse og EU's yderligere forberedelser til verdensstopmødet om bæredygtig udvikling vil blive behandlet i relevante rådssammensætninger, og der vil blive forelagt konklusioner om den globale dimension for Det Europæiske Råd i Sevilla

10. FINDER, at integration af og sammenhæng i interne og eksterne politikker er nødvendige for at sikre, at EU's økonomiske, sociale og miljømæssige mål gensidigt støtter hinanden, og at EU rent faktisk bidrager til bæredygtig udvikling på alle niveauer. Med henblik herpå og i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg bør der gennemføres en bæredygtighedsvurdering for alle væsentlige interne og eksterne forslag til politikker, hvori deres økonomiske, sociale og miljømæssige følger analyseres. Processen med at tilpasse centrale EU-politikker bør også videreføres

11. UDTRYKKER TILFREDSHED MED resultatet af det andet forberedende møde i New York, der vil være et nyttigt udgangspunkt for forhandlingerne under det tredje forberedende møde. Det fremtidige arbejde bør fokusere på en række sammenhængende og målrettede prioriteter, på en balance mellem forskellige gruppers og regioners interesser og på integration af alle den bæredygtige udviklings tre dimensioner i alle de spørgsmål, som tages op

12. UNDERSTREGER, at Den Europæiske Union forpligter sig til at fremme god forvaltningspraksis, herunder offentlig deltagelse, på alle niveauer. For så vidt angår den miljømæssige dimension bør resultatet af det tredje møde i UNEP's Styrelsesråd/det globale miljøforum på ministerplan i Cartagena (Colombia) anses for et nyttigt bidrag til processen vedrørende international styring på området bæredygtig udvikling. Det er i den sammenhæng vigtigt at styrke UNEP's bidrag til verdensstopmødet om bæredygtig udvikling og opfølgningen heraf

13. UNDERSTREGER, at ikke mindst de udviklede lande har et ansvar for at tage de nuværende og kommende udfordringer op i forbindelse med bæredygtig udvikling og for at bistå udviklingslandene i deres bestræbelser på at opnå bæredygtig udvikling. Samtidig er udviklingslandenes interne politikker og et effektivt bidrag fra de internationale institutioner af afgørende betydning i denne sammenhæng.

Som led i forberedelserne til Johannesburg og i tiden derefter vil EU's forpligtelse på bæredygtig udvikling kræve, at der træffes betydelige foranstaltninger, herunder bl.a.:

- fremme af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre ved at afskære forbindelsen mellem økonomisk vækst og miljønedbrydning under hensyn til økosystemernes bæreevne. Dette vil kræve passende rammer i form af en politik til fremme af miljøeffektivitet samt kapacitetsopbygning
- integration af udviklingslandene i den økonomiske verdensorden, navnlig gennem iværksættelse af Doha-dagsordenen for udvikling, og bistand til at sikre, at handelspolitikkerne og investeringsstrømmene bidrager til en bæredygtig udvikling. En miljømæssigt og socialt ansvarlig investerings- og virksomhedspraksis bør fremmes. Der bør opmuntres til bæredygtige direkte udenlandske investeringer i udviklingslandene og eksportkreditter, der er forenelige med bæredygtig udvikling
- fremme af partnerskaber med henblik på bæredygtig udvikling med internationale organisationer, regeringer, det civile samfund, den private sektor og andre berørte parter. Europæiske ikke-statslige aktører, virksomhedsorganisationer og offentlige, herunder lokale, myndigheder bør tilskyndes til at bidrage til etableringen af sådanne partnerskaber ved at videregive deres erfaringer og fremme en fælles indsats med de tilsvarende organisationer i andre regioner

- iværksættelse af ikke mindst EU-initiativer vedrørende bl.a.: 1) et strategisk partnerskab med deltagelse af regeringer og andre berørte parter med henblik på adgang til sikkert drikkevand og spildevandsafledning samt bæredygtig forvaltning af vandressourcer på grundlag af princippet om integreret forvaltning af afvandingsområder, 2) energi som middel til udryddelse af fattigdom og fremme af bæredygtig udvikling med særlig vægt på adgang til bæredygtige energiressourcer, forbedret energieffektivitet, rene teknologier og vedvarende energi, 3) metoder til særlig at rette opmærksomheden mod Afrika, bl.a. gennem støtte til kontinentets egne initiativer, herunder NEPAD, 4) snarlig ratifikation af en række internationale instrumenter (navnlig om klima, biosikkerhed, POP og PIC)
14. MENER, at gennemførelsen af den globale dimension regelmæssigt bør tages op som en integrerende del af den samlede EU-pakke vedrørende strategien for bæredygtig udvikling på Det Europæiske Råds forårsmøder. Resultaterne og opfølgningen af topmødet i Johannesburg bør til sin tid specifikt tages op til drøftelse.

II. Den miljømæssige dimension

INDLEDNING

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

ERINDRER OM, at Det Europæiske Råd i overensstemmelse med den strategi for bæredygtig udvikling, der blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i Göteborg, på sine forårsmøder vil gøre status over de fremskridt, der er opnået med hensyn til gennemførelsen af denne strategi, og udstikke nærmere politiske retningslinjer for, hvorledes bæredygtig udvikling fremmes, og at Det Europæiske Råd i Barcelona vil indlede denne nye politiske tilgang på grundlag af en afvejet og koordineret analyse af strategiens tre dimensioner (den sociale, økonomiske og miljømæssige), når det fastlægger, gør status over, vurderer og overvåger Den Europæiske Unions strategipolitiske hovedlinjer;

15. FREMHÆVER, at fortsat handling er nødvendig for at nå frem til en bæredygtig udvikling og UNDERSTREGER med henblik herpå behovet for fuldt ud at gennemføre strategien for bæredygtig udvikling og dens miljøprioriteter, bl.a. ved hjælp af de aktioner og foranstaltninger, som blev vedtaget i Rådets konklusioner af 3. december* og 12. december 2001**, samt udstikke yderligere retningslinjer på nogle prioriterede områder for de kommende måneder;

DEN EKSTERNE OG GLOBALE DIMENSION: AFSLUTNING AF ARBEJDET MED EN SAMLET PAKKE OM BÆREDYGTIG UDVIKLING

16. ERINDRER OM, at det i overensstemmelse med strategien for bæredygtig udvikling fremgår af den køreplan, som Rådet (almindelige anliggender) har forelagt, at det er væsentligt, at der vedtages en samlet pakke om bæredygtig udvikling, som indeholder den interne dimension, der blev vedtaget i Göteborg, og som skal suppleres med den eksterne og globale dimension; den pakke skal forelægges i rette tid som EU's konkrete bidrag til forberedelsen af verdens-topmødet om bæredygtig udvikling (august/september 2002);
17. BEKRÆFTER PÅ NY forbindelserne og komplementariteten mellem den interne og den eksterne dimension med henblik på at sikre bæredygtig udvikling på alle planer i overensstemmelse med principperne i Rio-erklæringen fra 1992 om miljø og udvikling;

INTEGRATION AF MILJØHENSYN I DE SEKTORSPECIFIKKE POLITIKKER

18. BEKRÆFTER PÅ NY betydningen af at fortsætte og styrke processen vedrørende integration af miljøhensyn i de sektorspecifikke politikker som en af de væsentligste og supplerende processer med henblik på bæredygtig udvikling sammen med strategien for bæredygtig udvikling og sjette miljøhandlingsprogram; BIFALDER dels, at Rådet (Økofin og almindelige anliggender) henholdsvis den 5. og 11. marts 2002 agter at vedtage strategier for integration af miljøhensyn, dels Rådets bidrag til Det Europæiske Råd i Barcelona om integration af miljøhensyn i fiskeripolitikken, hvis strategi og foreløbige indikatorer efter tidsplanen skal vedtages inden udgangen af 2002;

* dok. 14589/01 - Miljørelaterede overordnede indikatorer for bæredygtig udvikling.

** dok. 15280/01 - EU-strategi for bæredygtig udvikling: opfølgning af Det Europæiske Råds møde i Göteborg med hensyn til miljøaspekterne.

19. UNDERSTREGER Det Europæiske Råds vigtige rolle i forbindelse med udarbejdelse, opfølgning og fremme af politiske retningslinjer for denne integrationsproces og MINDER om behovet for en umiddelbar og effektiv gennemførelse af de vedtagne strategier og for regelmæssig evaluering, opfølgning og overvågning af deres gennemførelse i overensstemmelse med de frister, der er fastsat i strategierne; med henblik herpå bør der udvikles yderligere indikatorer, der gør det muligt dels at foretage en objektiv vurdering af strategiernes anvendelse, dels at indføre kort-, mellem- og langfristede mål og tidsplaner;
20. ANSER direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmets indvirkning på miljøet for et vigtigt instrument til at opnå en fyldestgørende integration af miljøhensyn i andre sektorer;

SAMMENFATTENDE RAPPORT

21. NOTERER SIG Kommissionens rapport "Lissabon-strategien - gennemføre forandringer"; DELER i forlængelse af de retningslinjer, der blev fastlagt i Göteborg, Kommissionen syn på behovet for at gå fra strategi til gennemførelse; FINDER, at rapporten ikke i tilstrækkeligt omfang medtager miljødimensionen og UNDERSTREGER, at det er nødvendigt, at den næste udgave af rapporten afspejler miljøspørgsmål på en bredere og mere omfattende måde, således at der kan tilvejebringes en ny tilgang til politisk beslutningstagning, hvor de tre dimensioner af bæredygtig udvikling behandles på en mere afvejet måde med stadig større integration for øje og i overensstemmelse med køreplanen;
22. BEKRÆFTER PÅ NY som anført i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg nødvendigheden af bæredygtighedsvurderinger af EU's større interne og eksterne politikker og HILSER MED GLÆDE, at Kommissionen i sin meddelelse, der blev forelagt i december 2001, udtrykker vilje til bedre og enklere lovgivningsmæssige rammer og i den sammenfattende rapport oplyser, at den vil fremlægge en ordning for bæredygtighedsvurderinger, som skal være på plads inden udgangen af 2002, og OPFORDERER Kommissionen til at indføre denne ordning snarest muligt og således tage hensyn til analysen af de tre dimensioner af bæredygtig udvikling på en afvejet måde samt de relevante bestemmelser i sjette miljøhandlingsprogram;

23. FREMHÆVER fordelene ved at udvikle og anvende mere miljøvenlige teknologier med bedre udnyttelse af ressourcerne i en videnbaseret økonomi, således at der skabes vækst og beskæftigelse samt en omlægning i retning af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre, og således at afkobling af økonomisk vækst og ressourceudnyttelse fremmes;
24. BIFALDER, at Kommissionen i sin sammenfattende rapport oplyser, at den i forlængelse af den kommende rapport om miljøteknologier har i sinde at udarbejde en handlingsplan til håndtering af hindringer for disses udbredelse;
25. MINDER OM, at Det Europæiske Råd i Göteborg tilføjede en miljødimension til Lissabonstrategien; MENER, at EU bør blive en meget ressourceeffektiv økonomi og udnytte energien og naturressourcerne på en sådan måde, at miljøets bæreevne respekteres, og understreger derfor vigtigheden af Barcelona-mødets bidrag til gennemførelse af strategien for bæredygtig udvikling, som udviklet i Göteborg;
26. OPFORDRER Kommissionen til at udarbejde en strategi med henblik på at øge alle aktørers bevidsthed om miljøet og bæredygtig udvikling, herunder udbredelse af EU's strategi på dette område;

INDIKATORER

27. TAGER I BETRAGTNING, at Rådet med henblik på fastsættelse af de overordnede miljøindikatorer med tilknytning til strategien for bæredygtig udvikling har vedtaget en liste over miljørelaterede overordnede indikatorer, som Kommissionen har medtaget i sin sammenfattende rapport, og at Rådet har henstillet, at der udarbejdes et arbejdsprogram for den videre udvikling af den åbne liste over indikatorer; FREMHÆVER vigtigheden af at sikre koordinations mellem forskellige processer i forbindelse med fastlæggelsen af indikatorer;
28. BEKLAGER, at Kommissionen ikke er i stand til at afgive rapporten om tilgængeligheden af oplysninger og metoder til udvikling af nye indikatorer for bæredygtig udvikling og det forslag til arbejdsplan, som Rådet anmodede Kommissionen om i sine konklusioner fra december; noterer sig, at de vil blive forelagt af Kommissionen i tide inden samlingen i Rådet (miljø) i oktober 2002;

29. MINDER OM de prioriteter, som Rådet har opstillet^{*}, OPFORDERER Kommissionen, herunder Eurostat, samt Det Europæiske Miljøagentur og medlemsstaterne til at udarbejde de nødvendige indikatorer vedrørende folkesundheden, navnlig kemikalier, og vedrørende bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, navnlig vand, biologisk mangfoldighed såvel i havene som på landjorden, og ressourceanvendelse, således at Rådet i efteråret kan vedtage en række indikatorer, der skal tages hensyn til ved udarbejdelsen af de sammenfattende rapporter fra og med 2003 og i forbindelse med overvågningen og vurderingen af bæredygtig udvikling;
30. OPFORDERER Det Europæiske Råd til at støtte en bedre balance mellem de miljømæssige, sociale og økonomiske indikatorer for at afspejle den rette balance mellem de tre dimensioner af bæredygtig udvikling;

FREMTIDIGE RETNINGSLINJER

Strategier for bæredygtig udvikling

31. HENSTILLER til medlemsstaterne at fremme, styrke og supplere EU's strategi for bæredygtig udvikling ved at gennemføre nationale strategier for bæredygtig udvikling på de relevante niveauer og tilskynde til lokale Agenda 21-processer; ERINDRER OM, at Det Europæiske Råd og Rådet har henstillet til medlemsstaterne, at de udarbejder nationale strategier for bæredygtig udvikling inden for rammerne af brede og passende nationale høringsprocesser, baseret på bred offentlig enighed, og at medtage evaluerings- og opfølgingsprocedurer med anvendelse af indikatorer, og TILSKYNDER medlemsstaterne til at fuldføre dette arbejde inden verdens-topmødet om bæredygtig udvikling, således at der sikres overensstemmelse mellem EU's og medlemsstaterne i denne henseende;
32. UNDERSTREGER betydningen af, at der indarbejdes kriterier for bæredygtighed i politikkerne for fysisk planlægning og byplanlægning inden for rammerne af de nationale, regionale og/eller lokale strategier for bæredygtig udvikling;

* Jf. dok. 14589/01.

Klimaændringer

33. SER MED TILFREDSHED PÅ beslutningen om Det Europæiske Fællesskabs ratifikation af Kyoto-protokollen og OPFORDRER INDTRÆNGENDE medlemsstaterne til at afslutte de nationale ratifikationsprocedurer inden juni 2002 (så protokollen kan træde i kraft inden verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i august-september 2002);
34. Minder om sine konklusioner om klimaændringer af 12. december 2001 og OPFORDRER INDTRÆNGENDE Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte arbejdet med at undersøge eventuelle yderligere fælles og koordinerede politikker og foranstaltninger i bestræbelserne på at reducere drivhusgasemissionerne ud over dem, der blev foreslået for første fase af det europæiske klimaændringsprogram, og til at gøre betydelige fremskridt vedrørende andre forslag under behandling med henblik på at sikre overensstemmelse med de kvantitative emissionsbegrænsnings- og reduktionsforpligtelser i henhold til Kyoto-protokollen, så de kan gennemføres rettidigt;
35. OPFORDRER Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte arbejdet med at gennemføre Fællesskabets initiativer, som er indeholdt i handlingsplanen om energieffektivitet, og strategierne for vedvarende energikilder;

Fremtidige prioriteter i forbindelse med gennemførelsen af strategien for bæredygtig udvikling

36. MINDER OM behovet, som omtalt i Göteborg-konklusionerne, for at afkoble den økonomiske vækst fra væksten i transport, navnlig ved at omlægge transporten fra vejtransport til jernbanetransport, transport ad vandveje og offentlig persontransport samt kilderelaterede foranstaltninger og rene teknologier;
37. FINDER det vigtigt at undersøge mulighederne for yderligere fremskridt hen imod bæredygtig udvikling, navnlig ved at kortlægge de hindringer, som kan hæmme afkobling af økonomisk vækst fra ressourceudnyttelse;
38. MENER i overensstemmelse med målet i strategien for bæredygtig udvikling om at bremse tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed inden 2010 og under hensyntagen til sjette miljøhandlingsprogram samt konventionen om den biologiske mangfoldighed, at fremskridt på følgende områder er en prioritet:

- fuld integration af hensynet til beskyttelse og bevarelse af den biologiske mangfoldighed i alle relevante sektorer og aktiviteter og gennemførelse af Fællesskabets handlingsplaner vedrørende biologisk mangfoldighed med hensyn til bevaring af naturressourcer, landbrug, fiskeri samt udvikling og økonomisk samarbejde, således at der sikres komplementaritet mellem Fællesskabets handlingsplaner og de nationale foranstaltninger;
 - fremme af de foranstaltninger, der er nødvendige for en effektiv gennemførelse af fællesskabspolitikken vedrørende biologisk mangfoldighed, herunder fællesskabsstrategien for biologisk mangfoldighed, især ved at Natura 2000-nettet etableres endeligt, og der tilvejebringes tilstrækkelige tekniske og finansielle instrumenter og foranstaltninger til dets fulde gennemførelse og til beskyttelsen uden for Natura 2000-områder af arter, der er beskyttede i henhold til naturtype- og fugledirektiverne;
 - iværksættelse af foranstaltninger til fremme af adgang til og retfærdig og ligelig del i gevinsten ved udnyttelse af genressourcer og traditionelle metoder;
 - udvikling af nødvendige supplerende foranstaltninger, såsom forebyggelse og kontrol samt udryddelse af fremmede, invasive arter, der kan tilføje den biologiske mangfoldighed alvorlige skader;
 - vedtagelse og iværksættelse af foranstaltninger til opretholdelse af den biologiske mangfoldighed i skove og andre vigtige økosystemer ved at oprette internationale miljønetværk.
39. OPFORDRER Kommissionen til hurtigt at forelægge sit forslag til Det Europæiske Fællesskabs ratifikation af Cartagena-protokollen om biosikkerhed og OPFORDRER INDTRÆNGENDE de medlemsstater, som endnu ikke har afsluttet deres nationale ratifikationsprocedurer, til at gøre dette, således at både Fællesskabet og medlemsstaterne kan ratificere protokollen inden verdenstopmødet om bæredygtig udvikling (august-september 2002);
40. FINDER, at der på fællesskabsniveau må gennemføres foranstaltninger til beskyttelse af jordressourcerne, og OPFORDRER Kommissionen til så hurtigt som muligt at forelægge en meddelelse om omfattende beskyttelse af jordkvaliteten, der kan danne grundlag for en fremtidig fællesskabsstrategi for beskyttelse af jordressourcerne;

41. OPFORDRER INDTRÆNGENDE Kommissionen til at forelægge sin hvidbog om integreret produktpolitik, temastrategien om bæredygtig ressourceudnyttelse og temastrategien om genvinding af affald;
42. FINDER det vigtigt at fremme anvendelsen af fiskale foranstaltninger, herunder en rettidigt forelagt og hensigtsmæssig fællesskabsramme for energibeskatning, med henblik på at fremme et skifte til en mere effektiv energianvendelse samt renere energi og transport og på at fremme teknologisk fornyelse;
43. MINDER OM, hvor stor vægt det lægger på de prioriteter, der er kortlagt i sjette miljøhandlingsprogram, og den rettidige udvikling af alle påkrævede foranstaltninger;
44. FINDER, at det for at opnå bæredygtig mobilitet er vigtigt at fremme omlægningen til mere miljøvenlige transportmidler og transportformer, og under hensyntagen til regionale og lokale forskelle i og mellem medlemsstaterne og kandidatlandene, hvor det er relevant, at prioritere infrastrukturinvesteringer til offentlig transport og jernbaner, indre vandveje, kystnær skibsfart, intermodal transport og effektive samtrafikforbindelser i foranstaltningerne til gennemførelse af den fælles transportpolitik i perioden indtil 2010; NOTERER SIG i denne forbindelse Kommissionens nylige forelæggelse af sin hvidbog om transportpolitik;
45. NOTERER SIG i betragtning af bytrafikkens påvirkning af miljøet og livskvaliteten i byerne og dens alvorlige konsekvenser for det globale miljø, f.eks. i form af klimaændringer, at Kommissionen agter at forelægge en meddelelse om bytrafik;
46. OPFORDRER Kommissionen til at udvikle en strategi for styringen af de teknologiske risici, samtidig med at der tages hensyn til de sociale, økonomiske og miljømæssige udfordringer i forbindelse med spørgsmålet om bæredygtig byudvikling;
47. MINDER som følge af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Nice (december 2000) vedrørende forsigtighedsprincippet om, at det er nødvendigt at præcisere ordningerne for dets anvendelse;

Kandidatlande

48. LÆGGER på baggrund af, at Kommissionens sammenfattende rapport fra 2003 vil omfatte kandidatlandene, vægt på, at disse allerede i førtiltrædelsesperioden tager politikker og mål i fællesskabsstrategien for bæredygtig udvikling i betragtning, således at den sammenfattende rapport for 2003 også dækker disse lande;

Fremme af bæredygtighed

49. FINDER, at der for at nå de langsigtede mål i EU's strategi for bæredygtig udvikling på lang sigt må tages initiativer og gøres status, og for at bidrage til den årlige status på Det Europæiske Råds forårsmøde vil Rådet i lyset af Kommissionens sammenfattende rapport, udviklingen og gennemførelsen af sjette miljøhandlingsprogram samt miljøintegrationsprocessen og andre passende bidrag vedtage årlige konklusioner, som udstikker retningslinjerne for miljødimensionen i den strategi for bæredygtig udvikling, der skal forelægges for Det Europæiske Råd på forårsmødet;
50. Rådet noterer sig, at Kommissionen agter at udarbejde en årlig miljørapport, som vil kunne bidrage til arbejdet i Rådet (miljø) med den forberedende fase af forårstopmødet.

LISTE OVER DOKUMENTER/RAPPORTER
TIL DET EUROPÆISKE RÅD

- Meddelelse fra Kommissionen til Det Europæiske Råds forårsmøde i Barcelona -Lissabon-strategien - gennemføre forandringer (sammenfattende rapport)
[dok. 5654/02]

og

- Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: Lissabon-strategien – gennemføre forandringer
[dok. 5654/02 ADD 1 + REV 1 (fr,de,en) + ADD 2]
- Rapport fra Kommissionen om gennemførelsen af de overordnede økonomiske retningslinjer for 2001
[dok. 6641/02 + ADD 1]
- Meddelelse fra Kommissionen: Oversigt over indførelsen af eurosedler og -mønter
[dok. 7020/02]
- Årsrapport fra Udvalget for Økonomisk Politik om strukturreformer 2002
[dok. 6636/02]
- Rådets første rapport vedrørende sundhedsvæsen og ældrepleje
[dok. 6361/02 + COR 1 (en)]
- Fælles rapport fra Kommissionen og Rådet: "Forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme af aktiv aldring"
[dok. 6707/02]
- Detaljeret arbejdsprogram for opfølgning af uddannelsessystemernes mål i Europa
[dok. 6365/02]
- Kommissionens aktionsplan vedrørende kvalifikationer og mobilitet
[dok. 6299/02]
- Meddelelse fra Kommissionen: "Realiseringen af et europæisk område for livslang læring"
[dok. 14440/01]
- Formandskabets konklusioner om vold mod kvinder
[dok. 6994/02]
- Rapport fra Rådet om en strategi for integreringen af hensynet til miljø og bæredygtig udvikling i de økonomiske politikker
[dok. 6913/02]

- Meddelelse fra Kommissionen: Resultattavle for gennemførelsen af den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden
[dok. 6488/02]
 - Meddelelse fra Kommissionen: "Biovidenskab og bioteknologi – En strategi for Europa"
[dok. 6415/02]
 - Formandskabets plan for opfølgning af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg om EU's strategi for bæredygtig udvikling (SDS)
[dok. 6837/1/02 REV 1]
 - Strategi med henblik på integration af miljøhensyn i de eksterne politikker, der hører under Rådet (almindelige anliggender)
[dok. 6927/02]
 - Bidrag fra Rådet (fiskeri): Integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling i den fælles fiskeripolitik
[dok. 6288/02]
 - Udkast til rapport fra Det Europæiske Råd til Europa-Parlamentet om Den Europæiske Unions fremskridt i 2001
[dok. 6802/02]
-